

1957
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
პედაგოგიკური და ინსტანციული

ბრძანებელი СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

38

036060

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

38

2021 г. 10 000 экз. 000606060 06.06.06 06.06.06 06.06.06 06.06.06
19 თბილისი 67

ბ რ ძ ა ნ ე პ ა № 570

საქართველოს სსრ მთავრობის სამინისტროსადგი

1957 წლის 10 მაისი

ლოგოპედიური პუნქტების მუშაობის შემოწმების
შედეგების შესახებ

შემოწმებით დადასტურდა, რომ საქართველოს სს რესპუბლიკის სამსახური სკოლებთან ასეთებულმა ლოგოპედიურმა პუნქტებმა ერთ-გვარად გაუმჯობესეს მუშაობა.

კარგად მუშაობენ ქ. თბილისის № 1, მე-10, მე-17, 67-ე, 87-ე, ქალაქების: ბათუმის, ქუთაისის, სოხუმის და ფოთის ლოგოპედიური პუნქტები (ლოგოპედები: თ. ფერაძე, ქ. ტორონჯაძე, კ. ავალიშვილი, ა. მგალიბლიშვილი, ა. იშხნელი, ე. გველესიანი, ე. ტუღუში, შ. ხოშვა და გ. ჭირია).

კარგ დახმარებასა და ხელმძღვანელობას უწევენ ლოგოპედიურ პუნქტებს ზემოაღნიშნული სკოლებისა და ქ. თბილისის 1 და მე-2 დამხმარე სკოლების დირექტორები. აღსანიშნავია, რომ აქარის ასსრ განათლების სამინისტრომ და ქ. ქუთაისის განათლების განყოფილებამ გარკვეული ღონისძიება ჩაატარეს ლოგოპედიური პუნქტების მუშაობის გაუმჯობესებისათვის.

დამატებითი განვითარებული მუშაობს ქ. თბილისის ლოგოპედების მეოთხეური გაერთიანება (ხელმძღვანელი ქ. ავალიშვილი).

მიუხედად ამისა ლოგოპედიური პუნქტების მუშაობაში აღვილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვნებებს. რიგ პუნქტებს ჯერ კიდევ არ გააჩნიათ სამუშაო ოთახები, საჭირო ხელსაწყოები და სასწავლო ნივთები, თბილისის 61-ე სამუშაო სკოლის ლოგოპედიურ პუნქტს მეცადინეობის ჩასატარებლად დათმობილი აქვს პატარა კუთხე ბიბლიოთეკის სამუშაო ოთახში, ასეთივე მდგომარეობაშია 29-ე და 53-ე სკოლების ლოგოპედიური პუნქტები.

ქ. ქუთაისის ლოგოპედიურ პუნქტს მეცადინეობა უხდება საგნის კაბინეტში, სადაც ხშირად ხდება მეცადინეობათა დამზეცვალება ხოლო სტალინირის ლოგოპედს სამუშაო კუთხეც არ გააჩნია გეგმუროვა ზოგიერთი პუნქტები მუშაობას ატარებენ მხოლოდ იმ სკოლებში, სადაც პუნქტებია მოთავსებული და არ არის გასცნილი ფილალები. ორგ პუნქტებს მოუწესრიგებელი აქვთ დოკუმენტაცია, მუშაობის ავეგვა-აღრიცხვის საქმე. არადამაყმაყოფილებელია მეტყველების დეფექტების შემნებავან მუშაობის მეთოდები ქ. თბილისის 29-ე, 37-ე, 61-ე და სტალინირის მე-4 საშუალო სკოლებში (ლოგოპედები გ. ხვედელიძე, შ. ლორთქიფანიძე, ვ. ფრანგულაშვილი, ქ. გასიევა). ხშირად ისინი ვერ საზღვრავენ მოსწავლეთა მეტყველების ნაკლოვანებებს. ენაჩლუნგ მოსწავლეებთან მუშაობისას არ იყენებენ თვალსაჩინო მასალას, სრულიად უგულებელყოფენ ფონემატური სმენის განვითარების მხარეს, წერითი მუშაობის დროს იყენებენ მხოლოდ წიგნიდან გადმოწერის მეთოდს, ხშირად შეუმჩნეველი რჩებათ მოსწავლეების მიერ დაშვებული სერაოზული შეცდომები. ალნიშნულმა ლოგოპედებმა მეტად სუსტად იციან რუსული ენა, რის გამო ქ. თბილისის სტალინის, მოლოტოვისა და ორჯონიშვილის სახელობის რაიონების რუსული სკოლების მოსწავლეები დარჩენილი არიან ლოგოპედიური დახმარების გარეშე. დაბალია 53-ე და 89-ე საშუალო სკოლებთან ასებული ლოგოპედიური პუნქტების მუშაობის ხარისხი (ლოგოპედები ა. ინაშვილი და გ. აკირტავა).

ზოგიერთი სკოლის დირექტორები საჭირო დახმარებას არ უწევენ ლოგოპედიური პუნქტების მუშაობას, არ იცნობენ მათ სამუშაო გეგმებს, არ ესწრებიან მოსწავლეთა მეცადინეობას, არ ახდენენ შეტყველებაგამოსწორებულ მოსწავლეთა შემოწმებას, ლოგოპედებს არ ასწრებენ პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე და არ ჰყავთ ისინი ჩაბმული სკოლის ყოველდღიურ ცხოვრებაში, ზოგან კი ლოგოპედები სკოლის მასწავლებელთა სააღრიცხვო ეურნალშიაც არ არიან შეტანილი. ქ. სოხუმისა და ქ. სტალინირის განათლების განყოფილებები ლოგოპედიური პუნქტების მუშაობას სათანადო ხელმძღვანელობასა და დახმარებას არ უწევენ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. თბილისის 29-ე, 37-ე, 61-ე და სტალინირის მე-4 საშუალო სკოლებთან ასებული ლოგოპედიური პუნქტების არადამაყმაყოფილებელი მუშაობისათვის ლოგოპედებს: გ. ა. ხვედელიძეს, შ. ლორ-

თქითანიძეს, ვ. მ. ფრანგულაშვილსა და კ. ხ. გასიევას გამოყენება-
ლოთ საყვედური. გაფრთხილებულ იქნენ: თუ უშოკლეს დროის გამო-
ვამოსშორებენ ლოგოპედიური პუნქტების მუშაობას, განთავსებული
დებიან სამუშაოდან.

2. დაევალოს ლოგოპედიური პუნქტების გამგეებს:

ა) გარდაქმნან მუშაობა საშუალო სკოლებთან არსებული ლოგო-
პედიური პუნქტების დებულების შესაბამისად;

ბ) გაბსნან ფილიალები ძირეული პუნქტიდან დაშორებულ სკო-
ლებში და ჩატარონ სათანადო მუშაობა;

გ) ენამოშლოლი ბავშვების მეტყველების გაუმჯობესების მიზნით
იქონიონ მციდრო კავშირი კლასის ხელმძღვანელებსა და მასშავლებ-
ლებთან;

დ) სისტემატურად დაესწრონ პედაგოგიური საბჭოს სხდომებს და
მონაწილეობა მიიღონ მის მუშაობაში;

ე) მოამზადონ საკითხები და მონაწილეობა მიიღონ პედაგოგიურ
კითხვაში;

ვ) იქონიონ მციდრო კავშირი ენის დეფექტების მქონე ბავშვების
შეობლებთან;

ზ) ყურადღება მიაქციონ განსაკუთრებით დაწყებათი კლასების
მოსწავლეთა სწორ მეტყველებას.

3. საშუალო სკოლების დირექტორებმა:

ა) გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი ლოგოპედების
მუშაობაზე;

ბ) შეუქმნან ლოგოპედიურ პუნქტებს მუშაობისათვის საჭირო
პატრიიალური ბაზა;

გ) დაეხმარონ ლოგოპედებს სამუშაო გეგმების შედგენასა და
შესრულებაში;

დ) დაესწრონ მეცადინეობებს და მონაწილეობა მიიღონ მეტყვე-
ლებაგმოსწორებულ მოსწავლეთა გამოშვებაში;

ე) პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე პერიოდულად მოისმინონ
ლოგოპედების მუშაობის შემოწმების შედეგები და ჩაბან ისინი
სკოლის ყოველდღიურ ცხოვრებაში.

4. ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა:

ა) სათანადო ხელმძღვანელობა და დახმარება გაუწიონ ლოგოპე-
დიური პუნქტების მუშაობას;

ბ) სასწავლო წლის მანძილზე შეამოწმონ ლოგოპედიური პუნქ-
ტებისა და მათი ფილიალების მუშაობა და არსებულ ნაკლოვანებათა

გამოსასწორებლად დასახონ საჭირო ღონისძიებანი, დაეხმაროს გოპედებს ფილიალების გახსნაში, მოსთხოვონ მუშაობის პუნქტუაცია და წლიური მუშაობის შეჯამებისას გაითვალისწინონ ლოგოტიპური პუნქტების მუშაობის შედეგები.

5. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა (დირექტორი ამხ. გ. ასპინძელაშვილი) არსებული პუნქტების ლოგოპედები გადამზადოს ერთვიან კურსებზე, ადგილებზე შეამოწმოს მათი მუშაობა და გაუწიოს საჭირო მეთოდური დახმარება.

6. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (უფროსი ამხ. ა. კვაჭაძე) გაითვალისწინოს 1958 წლის ბიუჯეტში თითო ლოგოპედიურ პუნქტის გახსნა: ქ. თბილისის ლენინის, კიროვის, 26 კომისრის რაიონებში, ქ. გორში, ქ. ბორჯომში, თელავსა და დუშეთში.

7. საბავშვო სახლების, სპეცსკოლებისა და სკოლამდელ დაწესებულებათა განყოფილებამ (უფროსი ამხ. ვ. ჩინჩალაძე) თვალყური დღევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგის 1957 წლის 10 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. გიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ი ძ ე ბ 575

საბავშვო სახლებში სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 11 მაისი

საბავშვო სახლებში 1957 წლის I კვარტალში ჩატარებული
შემოწმების შედეგების შესახებ

საბავშვო სახლების, სპეცსკოლებისა და სკოლამდელ დაწესებულებათა განყოფილების მიერ მიმღინარე წლის კვარტალში შემოწმებულია ეწრის, ჩოხატაურის, მახარაძის, ვაშლოვანის, კოჯირის № 3, № 4 საბავშვო სახლების სასწავლო აღმზრდელობითი მუშაობა და ჩატარებულია ამავე საბავშვო სახლებში დოკუმენტური რეკიზია, რუსთავის, ვაკისა და კოჯირის № 2 საბავშვო სახლებში ჩატარებულია მოულოდნელი რეკიზია.

საბავშვო სახლების მუშაობის ერთგვარი გაუმჯობესების მიუხედავად, შემოწმებულ ზოგიერთ საბავშვო სახლში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა მაინც არ დგას სათანადო სიმაღლეზე: აღსაზრდელთა აკადემიური მოსწრება დაბალია. ასე, მაგალითად: კოჯირის № 3 საბავშვო სახლში 81 აღსაზრდელიდან 22 ვერ ასწრებს, ვაშლოვანის საბავშვო სახლში 92 აღსაზრდელიდან ვერ ასწრებს 9, ამ საბავშვო სახლებში აკადემიურად ჩამორჩენილ მოსწავლეებთან არტარდება სათანადო მუშაობა, აღსაზრდელები არ არიან უზრუნველყოფილი სახელმძღვანელოებით, აკლიათ თვალსაჩინო ხელსაწყოიარალები, შრომის სწავლება არ დგას სათანადო სიმაღლეზე, გეროვანი ყურადღება არ ექცევა აღსაზრდელთა ტანსაცმელ-ფეხსაცმელით უზრუნველყოფის საქმეს.

კოჯირის № 3, № 4 და ვაშლოვანის საბავშვო სახლებში გოგონებისათვის არ არის მოწყობილი პირადი ჰიდგინის თთახები.

მომმარაგებელი ორგანიზაციები „კურორტვაჭრობა“, „ცეკავში-

რო" და „საქვაჭრობა“ არ აწედიან საბავშვო სახლებს ნორმით დაზენილ და ასორტიმენტის მიხედვით კვების პროცესს.

ჩოხატაურის, კოჯის № 3 და № 4 საბავშვო სახლებში კურიული აქების თანხების როგორც გადახარჯეას, ისე აუთვისებლობაში გამოიყოფა კოჯის № 3 საბავშვო სახლის რემონტი არ არის დამთავრებული და შესრულებულ სამუშაოების ერთი ნაწილი უხარისხოა.

ვაშლოვანისა და კოჯის № 3 საბავშვო სახლებში საშეფო ორგანიზაციების მუშაობა ჩაშლილია. ამ საბავშვო სახლებში უმოქმედობას იჩენენ შერუნველთა საბჭოებიც.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. საბავშვო სახლების ტირექტორებმა:

ა) გააუმჯობესონ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა, რეგულარულად მოიწვიონ პედსაბჭოს სხდომები და მეთოდთა თბირები, თაბირებზე მოისმინონ ცალკეული სააღმზრდელო ჯგუფის ხელშეღვანელთა და სხვა მუშავთა ანგარიში, დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი მუშაობის უკეთ წარმართვისათვის;

ბ) განსაკუთრებით გაამახვილონ ყურადღება აღსაზრდელთა მიერ საშინაო დავალებათა შესრულებაზე და კლასგარეშე მუშაობაზე;

გ) სკოლასთან მჭიდრო კავშირის დამყარებით მიაღწიონ საბავშვო სახლის აღსაზრდელთა 100% / მოსწრებას;

დ) ყოველდღიურად იზრუნონ აღსაზრდელებში სანიტარულ-ჰიგიენური ჩვევების დანერგვისა და განმტკიცებისათვის;

ე) ერთი თვის მანძილზე სრულ წესრიგში მოიყვანონ აღსაზრდელთა და თანამშრომელთა პირადი საქმეები;

ვ) გადაჭრით გააუმჯობესონ ზოგადტექნიკური, პოლიტექნიკური და საყოფაცხოვრები შრომის სწავლების საქმე;

ზ) შესაფერისად მოაწყონ სამეცადინო ითახები, გარდა ამისა ითახები უზრუნველყონ თვალსაჩინოებითა და დიდაქტიკური მასალებით;

თ) მიიღონ ყველა საჭირო ზომა და ერთი თვის ვადაში გოვონებისათვის მოაწყონ პირადი ჰიგიენის ოთახები;

ი) იქ, საღაც არ არსებობს შერუნველთა საბჭოები, რაიონის აღმასკომებთან შეთანხმებით ჩამოაყალიბონ საბავშვო სახლის მშრულთა საბჭოები;

კ) მჭიდრო კავშირი დამყარონ საშეფო ორგანიზაციებთან;

ლ) ზუსტად დაიცვან საფინანსო დისკიპლინა, არ დაუშვან თანხების გადახარჯეა ან აუთვისებლობა, უზრუნველყონ 1957 წელს

ბიუგეტით გათვალისწინებული თანხების დროულად და დანიშნულებისამებრ გამოყენება.

2. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებაში უკარისტული ქოჭრის № 3 საბავშვო სახლში შესრულებულ სარქისაცნურებელი მუშაოთა მოცულობა და ხარისხი. შემოწმების შედეგები მომხსენდეს მ/წლის 5 მაისამდე.

3. საბავშვო სახლების დირექტორებმა უმოქლეს ვადაში უზრუნველყონ ამ ბრძანებასა და ნარკვევ მასალებში აღნიშნული ნაელოვანებების ლიკვიდაცია.

4. საბავშვო სახლების, სპეცსკოლებისა და სკოლამდელ დაწესებულებათა განყოფილების უფროსმა ამხ. ვ. ჩინჩილაძემ თვალყური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ქოლეგიის 1957 წლის 10 მაისის დადგენილება.

• საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ე პ ა ჲ 596

სამართლებრივ სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 14 მაისი

1957—1958 სასწავლო წლისათვის სკოლებისა და საბავშვო
დაწესებულებების სანიმუშოდ მომზადების საქმეში
თელაველთა ინიციატივის შესახებ

თელავის რაიონის პარტიული, საბჭოთა, პროფესიული, კომეუ-
შირული და სამეურნეო ორგანიზაციების წარმომადგენელთა და
განათლების მუშავთა ამასწინათ ჩატარებულმა თათბირმა მოწოდე-
ბით მიმართა ჩევნი რესპუბლიკის ყველა რაიონისა და ქალაქის შე-
საბამის ორგანიზაციებს, განათლების მუშავებსა და ყველა მშრო-
მელს გააჩაღონ სოციალისტური შეჯიბრება ახალი, 1957—1958
სასწავლო წლისათვის სკოლებისა და საბავშვო დაწესებულებების
სანიმუშოდ მოსამზადებლად, დიდი ოქტომბრის სოციალისტური
რევოლუციის მე-40 წლისათვისათვის სასკოლო მუშაობის ახალი
აღმაღლობით შესახვედრად.

თელავის რაიონის მშრომელთა ეს თაოსნობა მოიწონეს რესპუბ-
ლიკის ხელმძღვანელმა ორგანოებმა. თელაველთა ამ შესანიშნავ ინი-
ციატივას იწონებს და მთლიანად უჭერს მხარს საქართველოს სსრ
განათლების სამინისტრო, ამასთან დაკავშირებით

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

I. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამ-
ხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონების, ქალაქების განათ-
ლების განყოფილებათა გამგეებმა:

1. კოლეგიებისა და სახალხო განათლების საბჭოების გაფართოე-
ბულ სხდომებზე განიხილონ თელავის რაიონის მშრომელთა მოწო-
დება და დასახონ ქმედითი ღონისძიებანი 1957—1958 სასწავლო
წლისათვის სკოლებისა და საბავშვო დაწესებულებების სანიმუშოდ
მოსამზადებლად, დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის

შე-40 წლისთავისათვის სასკოლო მუშაობის ახალი აღმავლობრივი სახეედრად;

2. უზრუნველყონ სკოლების პედაგოგიური საბჭოების მოწოდების შემთხვევაში ამ საქითხის გულდასმით განხილვა და თელაველთა მოწოდები-სადმი ყოველი სკოლის საქმიანი გამოხმაურება;

3. ფართოდ გააცნონ მოსახლეობას თელაველთა თაოსნობა, სათა- უში ჩაუდგნენ სათანადო ორგანიზაციების მიერ ამ ღონისძიებისად- მი გმოხმაურებას, ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი სოციალისტური შეჯიბრების გაშლას, ვალდებულებათა აღებასა და ამ ვალდებულე- ბათა შესრულებას;

4. თელაველთა მოწოდებასთან დაკავშირებით ადგილობრივი ორგანოებისა და სკოლების მიერ ნაკისრ ვალდებულებათა შესახებ მოხსენებითი ბარათით აცნობონ განათლების სამინისტროს ა/წ. 15 ივნისისათვის.

II. კაბიტალური მშენებლობის განყოფილებამ (ამხ. ა. ღადუა) მეთვალყურეობა და ტექნიკური ზედამხედველობა გაუწიოს მიშენე- ბისა, დაშენებისა და სასკოლო შენობების რეკონსტრუქციისთან დაკავშირებულ სამუშაოებს.

III. მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა განყოფილებამ (ამხ. ს. არველაძე) ხელი შეუწყოს თელავის რაიონის მშრომელთა მოწოდების საფუძველზე სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმულ რეს- პუბლიკის სათანადო ორგანიზაციებს სკოლებისათვის კაბინეტ-ლა- ბორატორიებისა და სასწავლო სახელოსნოების მოწყობილობათა და სასკოლო ინვენტარის შეძენის საქმეში.

IV. გაზეთ „სახალხო განათლებისა“ და ეურნალ „კომუნისტური აღზრდისათვის“ ჩატარებული მიმდევრული გამუქინ თელაველ- თა მოწოდებაზე რესპუბლიკის რაიონების, ქალაქების მშრომელთა გამოხმაურება და ამ მოწოდების საპასუხოდ დაგეგმილი მუშაობის მიმღინარეობა.

V. სკოლების სამმართველოს უფროსმა ამხ. გ. საყვარელიძემ მიელინებაში მიმავალ სასკოლო ინსპექტორებს დაავალოს განახორ- ციელონ სათანადო კონტროლი ამ ბრძანების შესრულებაზე.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

საქართველოს სისრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიიდა და განათლების მუშაპთა პროცესი გამოიწვევა
ცენტრალური კომიტეტის მიერ გამოიყენება

საქართველოს სს რესპუბლიკის დაწყებით, შეიღწილიანსა და
საშუალო სკოლებში სახელმიწოდებელის, კაბინეტ-ლაბორატორიების,
სახელოსნოების, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთებისა და
ბიბლიოთეკების მუშაობის, მათი მდგომარეობისა და სასწავლო
პროცესში გამოყენების საზოგადოებრივი დათვალიერების
შედეგების შესახებ

1957 წლის 17 მაისი

საქართველოს სს რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს კოლე-
გია და განათლების მუშავთა პროფესიუნაციის ცენტრალური კომიტე-
ტის პრეზიდიუმი აღნიშნავენ, რომ სკოლის მუშავების, ადგილობ-
რივი პარტიული, საბჭოთა, პროფესიულული და კომკავშირული
ორგანიზაციების ქადაგებით მონაწილეობით წარმატებით ჩატარდა
საქართველოს სს რესპუბლიკის დაწყებით, შეიღწილიანსა და საშუა-
ლო სკოლებში სასწავლო კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნო-
ების, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთებისა, და ბიბლიოთეკების მუშაო-
ბის, მათი მდგომარეობისა და სასწავლო პროცესში გამოყენების
საზოგადოებრივი დათვალიერება.

დათვალიერებაში მონაწილეობა მიიღო რესპუბლიკის სკოლე-
ბის დიდმა უმრავლესობამ.

საზოგადოებრივი დათვალიერება ორგანიზებულად ჩატარდა აფ-
ხაზეთისა და აჭარის ასსრ რესპუბლიკების, ქალაქების: თბილისის,
ქუთაისის, ბოლნისის, გორის, გურჯაანის, ვანის, ზესტა-
ფონის, ზეგდიდის, თეთრი წყაროს, თელავის, თერჯოლის; ლანჩხუ-
თის, კაჭარეთის, მახარაძის, სამტრედიის, საჩხერის, სიღნაღის, ქუ-
თაისქის, ჩხოროწყუს, ცაგერის, ცხავიას, წალენჯიხის, ორჯონიერ-
ძისა და ხაშურის რაიონების სკოლებში.

დათვალიერება დამაკმაყოფილებლად ჩატარდა აგრეთვე ამბრო-
ლაურის, ბორჯომის, ყვარლის, წულუკიძის, ჭიათურის, ჩოხატაუ-
რის რაიონებში. დათვალიერების დროს განსაკუთრებით შესამ-
ნევი წარმატებები მოიპოვა აფხაზეთის და აჭარის ასს რესპუბლი-
კების, ქალ. ქალ. თბილისის, ქუთაისის, ფოთისა და სამტრედიის,

ზეუგდიდის, თელავის, მახარაძის, ქუთაისის, წალენჯიხის, გორის ჩატარებულის რაიონების ბევრმა სკოლამ.

დათვალიერების პერიოდში შესწავლილ და აღნუსხულ შეკვეთების მინტერ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების, სასწავლო მოწყობილობათა რაოდენობა, მათი სასწავლო პროცესში გამოყენების მდგომარეობა.

ჩატარებულმა საზოგადოებრივმა დათვალიერებამ დიდად შეუწყობელი სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებას, მრავალი ახალი სასწავლო კაბინეტის, ლაბორატორიის, სახელოსნოს შექმნას, მათ შევსებას ხელსაწყო-იარაღებით, პოლიტექნიკური სწავლების დანერგვისათვის მტკიცე საფუძვლის შექმნას. საზოგადოებრივი დათვალიერების შედეგად გაძლიერდა მოსწავლეებში შრომითი ჩევევების აღზრდა, გაიზარდა სკოლის მუშავთა და მოსწავლეთა პასუხისმგებლობა სასკოლო ქონების მოვლისა და დაცვის საქმეში, ამაღლდა თითოეული სასწავლო დისკიპლინის სწავლების ხარისხი, გაუმჯობესდა აღმზრდელობითი მუშაობა.

ბევრ სკოლაში შეიქმნა სრულიად ახალი სასწავლო კაბინეტები და სახელოსნოები, გაუმჯობესდა შეფორგანიზაციების დახმარება სკოლებში პოლიტექნიკური სწავლებისათვის სასწავლო-მატერიალური ბაზის შექმნის საქმეში. ქ. ფოთის სკოლებში აღგილობრივმა დამთვალიერებელმა კომისიებმა დათვალიერების პერიოდში შეამოწმეს, შეისწავლეს და ორიცხეს მთელი სასკოლო ქონება, დასახეს და გაატარეს ღონისძიებანი არსებული სასწავლო კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების კეთილმოწყობისათვის, და იმ სკოლებში, სადაც ასეთი არ გააჩნდათ, ახალი კაბინეტებისა და სახელოსნოების გახსნისათვის, სასწავლო-საცდელი მიწის ნაკვეთების კეთილმოწყობისა და იქ მუშაობის მოწოდების სიმაღლეზე დაყენებისათვის.

ამ საქმეში კარგი მაჩვენებელი მოიპოვეს ფოთის 1, მე-2, მე-3, მე-4, მე-5 და მე-6 საშუალო და ყულევის, საგვიჩაოს შვიდწლიანმა სკოლებმა. ქ. ფოთის სკოლებში განსაკუთრებით დიდი მიღწევები მოიპოვა მე-3 საშუალო სკოლამ. დათვალიერების ჩატარებამდე ამ სკოლას არ გააჩნდა დამაკმაყოფილებელი და საქმაოდ შექურვილი სასწავლო კაბინეტები, სახელოსნოები, საცდელი მიწის ნაკვეთი, მაგრამ საზოგადოებრივი დათვალიერების გამოცხადების დღიდანვე ჩამოყალიბებულმა აღგილობრივმა დამთვალიერებელმა კომისიამ

გაცხოველებული მუშაობა გაშალა და დიდი წარმატებები მოიპოვა. მშობელთა ფართო საზოგადოებრიობის, საშეფო ორგანიზაციების ბედაგოგთა და მოსწავლეთა კოლექტივების დარაზმეოთ სკოლაში შეუძლია ასლო ყველა სასწავლო კაბინეტის ინვენტარის გაახლების დროისას დანიშნულების შესაბამისად მოწყობა, კაბინეტების შევსება ყველა საჭირო ხელსაწყო-იარაღით, ელექტროფიცირება, დაბნელების, ამწოვი კარაფის, სადემონსტრაციო მაგიდების მოწყობა, ქალაქის საბჭოს აღმასკომის დახმარებით ეზოს გაფართოება და იქ სახელოსნოებისათვის 5 დიდი ოთახის აგება სადურგლო, საზეინჯლო სახელოსნოების, მანქანათმცოდნეობის კაბინეტისა და ხელგარეჭილობის შენობის დაპროექტება, ხარჯთალრიცხვის შედგენა, მოედნის მომზადება. შენებლობის წარმოება ხდება მოსწავლეთა შრომითი მონაწილეობით.

მოსწავლეთა ძალებით და მშობელთა კომიტეტის დახმარებით განვიერდა ქვიშით დაფარული ფართობი (შეზიდული იქნა ტორფი, თხა და მინერალური სასუქები) და შეიქმნა სასწავლო-საცდელი ნაკვეთი.

დერეფნის პატარა კუთხეში მოთავსებული სასკოლო ბიბლიოთეკა გადატანილ იქნა ახალ ფართო სათავსოში. მოეწყო სამეციოხელო-გაიზარდა წიგნთა ფონდი, მეითხველთა რიცხვი და სხვა.

დათვალიერების პროცესში გაძლიერდა ფოთის საწარმოების, დაწესებულებების, ორგანიზაციების და კოლმეუტნეობების შეფობა სკოლებშე. ბევრმა მათგანმა სათანადო დახმარება აღმოუჩინა სკოლებს კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების მოწყობისა და სასწავლო იარაღებით უზრუნველყოფის საქმეში. მათ გადაეცა დანაღვარები (დაზევი, მოწყობილობანი და სხვ.). ფოთის წინ-ქვილეობინარმა სახელოსნოს შენობის ასაგებად ზე-5 საშუალო სკოლას გამოუყო 28 ათასი მანეთი. ამავე შეფმა სკოლას გადასცა 2 ცალი შიდაწვის ძრავი „დიზელი“. კალადიდის სამანქანო-სატრაქტო-რო სადგურმა ყულევის შვიდწლიან სკოლას გადასცა გუთანი, ფოცხი, „სომ“ სისტემის ტრაქტორი მისაბმელით. კოლმეურნეობაში მავე სკოლას გადასცა კულტივატორი, რეინის კჰილებიანი ფოცხა და გუთანი.

მაღალი აქტიურობის და ფართო საზოგადოებრიობის ყურადღების მიზიდვის ნიშნის ქვეშ ჩატარდა სასწავლო კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოებისა და ბიბლიოთეკების მუშაობის საზოგადოებრივი დათვალიერება ქ. თბილისის ყველა რაიონის სკოლებ-

ში. განსაკუთრებით გამოიჩინევა ქ. თბილისის 26 კომისიის სახელმობის რაიონი, რომელსაც დათვალიერების ჩატარებამდე და ამ მხრივ თვალისაჩინო მიღწევები, ხოლო დათვალიერებულის გადა რაიონის ცენტრი 27 სკოლაში შეფიც ორგანიზაციების მიერად განვითარება შინაგანი სასწავლო კაბინეტები და სახელოსნოები. რაიონის ხელმძღვანელი ორგანოების ინიციატივით, პოლიტექნიკური სწავლების მოწინევე გამოცდილების გაზიარების მიზნით, მოეწყო მოსწავლეების ნაკეთობათა გამოფენა.

დათვალიერების პერიოდში განსაკუთრებით კარგად და სრულყოფილად მოეწყო სასწავლო სახელოსნოები 103-ე, 83-ე, 89-ე, 77-ე, 93-ე და სხვა სკოლებში.

ასევე შესამჩნევი მიღწევებია შოპოვებული ორგონიკიძის (57-ე, 55-ე, 53-ე, 102-ე), სტალინის (მე-18, 24-ე, 25-ე), მოლოტოვის (23-ე, 30-ე, 37-ე) რაიონების სკოლებში.

დათვალიერების პროცესში ნაყოფიერი მუშაობა არის ჩატარებული ქ. ქუთაისის სკოლებში. ამ საკითხის ორგანიზაციის საქმეში კარგად იმუშავეს და კარგ შედეგებს მიაღწიეს ქუთაისის ქალაქის განათლების განყოფილებამ (გამგე ამ. ი. ბალანჩივაძე), პროფესიონის ქალაქეკომმა (თავმჯდომარე ამ. თ. ადამაძე) და სკოლების დირექტორებმა, პროფორგანიზაციებმა და მასწავლებლობამ. აღსანიშნავია ქ. ქუთაისის პირველი, შე-12 საშუალო და 23-ე შვიდწლიანი სკოლების მიერ დათვალიერების პროცესში გაწეული მუშაობა. ამ სკოლებს გააჩნიათ კეთილმოწყობილი სასკოლო კაბინეტები, სახელოსნოები, ბიბლიოთეკები, სასკოლო მოედნები, სასწავლო-საცდელი მიწის ნაკვეთები, რითაც უზრუნველყოფილია სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის პოლიტექნიკურ ნიადაგზე მოწყობა.

დათვალიერების ჩატარებამ მიზნიდა ფართო საზოგადოებრივობის უზრადდება.

აღრიცხული იქნა ის სკოლები, რომლებსაც არ გააჩნდათ სათანადო სასწავლო-მატერიალები ბაზა სწავლების პოლიტექნიკურ საფუძველზე მოწყობისათვის, გატარებულია ღონისძიებანი ამ ბაზის შესაქმნელად.

დათვალიერების საქმისადმი სრული უპასუხისმგებლობა გამოიჩინეს, არ გაატარეს ეს ლონისძიება, ან გაატარეს არადამაქმაყოფილებლად და არასრულყოფილი მასალები წარმოადგინეს სამხრეთ ისეთის ავტონომიური ოლქის, აბაშის, აღმოგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ახმეტის, ბოგდანოვკის, გარდაბანის, გეგეჭი-

რის, დმანისის, დუშეთის, თიანეთის, ლაგოდების, ლენტეხის, კახეთის, მაიაკოვესეის, მარნეულის, მესტიის, მცხეთის, ონის, საგორგოს, ტყიბულის, ხობის, ყაზბეგის, წალკის, წითელწყაროს რაიონებში და ქალაქების გორის, ჭიათურის, რუსთავის განათლების ჭარბაზე და ლებებმა და პროფესიის შესაბამისმა საოლქო, რაიონულმა და საქალაქო კომიტეტებმა.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და განათლების მუშავთა პროფესიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმი აღ გვ ნენ:

1. აღნიშნოს საქართველოს სს რესპუბლიკის შეიძლიანსა და საშუალო სკოლებში სასწავლო კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთებისა და ბიბლიოთეკების მუშაობის, მათი მდგომარეობისა და სასწავლო პროცესში გამოყენების 1956 წლის საზოგადოებრივი დათვალიერების საქმეში აფხაზეთისა და აფარის ას რესპუბლიკების განათლების სამინისტროებისა და პროფესიის საოლქო კომიტეტების, ქალაქების თბილისის, ფოთის, ქუთაისის საქალაქო და სამტრედიის, ზუგდიდის, თელავის, მახარაძის, ქუთაისის, წალენჯიხის, თბილისის გარეუბნის, გორის, ჩიხორიწყუს რაიონების განათლების განყოფილებისა და პროფესიის რაიონმების და შესაბამისი საოლქო, საქალაქო, რაიონული და ადგილობრივი დამთვალიერებელი კომისიების მიერ ჩატარებული ნაყოფიერი მუშაობა, რის შედეგად მნიშვნელოვანი წარმატებებია მოპოვებული სკოლის ქონების აღრიცხვის, სასწავლო-მატერიალური ბაზის განვიტიცების, ინვენტარ-მოწყობილობის, მოწყერივების, სწავლებაში მათი გამოყენებისა და პოლიტიკური სწავლების გაუმჯობესების საქმეში.

2. სკოლებში სასწავლო კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთებისა და ბიბლიოთეკების, მათი მდგომარეობისა და სასწავლო პროცესში გამოყენების საზოგადოებრივი დათვალიერების მაღალ დონეზე ჩატარებისა და დათვალიერების პერიოდში ამ საქმეში თვალსაჩინო მიღწევების მოპოვებისათვის:

ა) დაგილდოვდნენ საქართველოს სსრ განათლების მუშავთა პროფესიის ცენტრალური კომიტეტის და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სიგელებით და მიეცეთ ფულადი პრემია სკოლის სასწავლო-მატერიალური და პოლიტექნიკური ბაზის გაძლიერებისათვის (სია შემდეგ ნომერში იქნება გამოქვეყნებული).

ბ) დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ განათლების პრემიუმი
პროფესიონალური კომიტეტისა და საქართველოს განათლების
გამოქვეყნებული იქნება შემდეგ ნომერში.

3. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური სსრ რეპუბ-
ლიკების განათლების მინისტრებს, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური
ოლქის, რაიონების, ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგე-
ბებს, პროფესიონალური სასწავლო წლის მიწურულს (არა უგვიანეს 5 მაი-
სისა) წარმოადგინონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო.
ში მოწინავე სკოლები და მასწავლებლები, რომლებიც 1956 წელში
ჩატარებული საზოგადოებრივი დათვალიერების პირობებს დიდი
წარმატებით შეასრულებენ.

საქართველოს სსრ
განათლების მინისტრი
გ. ჭიბლაძე

საქართველოს სსრ განათლების მუ-
შაკთა კაეშირის ცენტრალური კო-
მიტეტის თავ-რე
ა. მალლაფერიძე.

ბ რ ძ ე ნ ე ბ ე ქ 628

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლებში
სპორტსმენ-თანრიგოსანთა მომზადების 1956 წლის

გეგმის შესრულებისა და 1957 წლის გეგმის
დამტკიცების შესახებ

ალვნიშვნავ, რომ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სკოლებმა გასულ 1956 წელს დამაქმაყოფილებლად შეასრულეს
თანრიგოსანთა მომზადების გეგმა.

საკავშირო სპორტული კლასიფიკაციის თანრიგებზე მომზადე-
ბულია:

1. ოსტატთა თანრიგზე 4
2. I თანრიგზე 163
3. II თანრიგზე 773
4. III თანრიგზე 5111
5. მოზარდთა თანრიგზე 6304.

მიუხედავად ამისა ქ. ქ. გორის, ფოთის და აბაშის, ასპინძის,
ბოგდანოვების, გარდაბანის, ლენტეხის, საგარეჯოს, თეთრიშვილის,
ვანის, ხობის, ცაგერის, ზესტაფონის, გეგმეკორის, გორის, ყაზბე-
გის, ქარელის, კაჭრეთის, მესტიის, მცხეთის, საჩხერის რაიონების
სკოლების გარევეულმა ნაწილმა ვერ უზრუნველყო გეგმების შეს-
რულება ყველა მაჩვენებლის მიხედვით. აღნიშნულ რაიონებსა და
ქალაქებში გეგმების შესრულება ხდებოდა შორინავე სკოლების
ხარჯზე, სათანადო ყურადღება არ ექცეოდა საზოგადოებრივი ფიზ-
კულტურული კადრების მომზადებას. სკოლის ფიზიკური კულტუ-
რის კოლექტივის საბჭოები არ აღრიცხავდნენ ზოგადსაგანმანათ-
ლებლო სკოლებსა და ბავშვთა სასპორტო სკოლებში მომზადებულ

თანრიგოსნებს, ხშირ შემოხვევაში მოსწავლეთა სპორტული გები და თანრიგები ეწერებოდა სხვა ორგანიზაციებს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს თანრიგოსანთა მომზადების 1957 წლის გიგანტური ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლებისათვის.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებშა, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონების, ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგებება:

ა) დასახონ კონკრეტული ღონისძიებაზი თანრიგოსანთა მომზადების გეგმების მთლიანად და ხარისხიანად შესასრულებლად;

ბ) მისცენ მითითება სკოლებს, რათა VII კლასის ყოველი ჯანმრთელი მოსწავლე, როგორც წესი, მომზადებულ იქნეს იმშოთ ნიშანზე, ხოლო X კლასის მოსწავლეები—მშოთ I საფეხურის ნიშანზე;

გ) განსაკუთრებული უურადლება მიაქციონ საზოგადოებრივი ფიზკულტურული კადრების მომზადებას;

დ) ყოველი მოსწავლის მიერ ნაჩვენები სპორტული თანრიგი, ფიზიკური კულტურისა და სპორტის აღგილობრივ კომიტეტში გაფორმების შემდეგ, სათანადოდ აღრიცხონ სასკოლო ფიზიკური კულტურის კოლექტივის საბჭოში, გასცენ საკლასიფიკაციო ბილეთი და არ დაუშენ მოსწავლეთა ნაჩვენები შედეგებისა და თანრიგების სხვა ორგანიზაციებზე გაფორმება.

3. სკოლების სამმართველომ (ამს. გ. საყვარელიძე) და ფიზიკური აღზრდის მეთოდურმა კაბინეტმა (ამს. გ. მერკვილაძე) თვალყური ადევნონ ამ ბრძანების შესრულებას და შედეგები პერიოდულად მომახსენონ.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1957 წლის 10 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. გიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ე პ ა № 633

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 20 მაისი

ეწრის საბავშვო სახლში ჩატარებული შემოწმების
შედეგების შესახებ

შემოწმებით დადასტურდა, რომ ეწრის საბავშვო სახლის აღსაზრდელები არ არიან უზრუნველყოფილი ტანსაცმელ-ფეხსაცმელით, სახელმძღვანელოებით, თვალსაჩინო ხელსაწყო-იარაღებით. სამეცადინო და საძინებელი ოთახები მოუწესრიგებელია. შრომის სწავლება არ დგას სათანადო სიმაღლეზე. დღის რეკიმი არ არის სწორად შედგენილი. არასაკმარისად არის გაშლილი კლასგარეშე კითხვა.

„საქვაჭრობის“ სამტრედიის განყოფილება საბავშვო სახლს არ აწევდის ნორმით დადგენილ და ასორტიმენტის მიხედვით გათვალისწინებულ პროდუქტებს, საბავშვო სახლმა 1956 წელს ვერ მიიღო: ყველი 110 კგ, კარტოფილი—6058 კგ, მცენარეული ზეთი—128 კგ, მაკარონი—837 კგ და სხვა, 1957 წლის იანვარსა და თებერვალში—ხორცი 111 კგ, მაკარონი—203 კგ, კარტოფილი—813 კგ, რძე—1137 ლიტრი და ერბო—101 კგ. აღნიშნული დანაკლისის შესახებად აღსაზრდელებს აძლევდნენ პურს 900 გრამს, ნაცვლად 700 გრამისა.

საბავშვო სახლის დირექტია, როგორც 1956 წელს, ისე 1957 წელს აწარმოებს მაღალ ფასებში კარტოფილის შეძენას. მაგალითად, 1956 წლის სექტემბერში საბავშვო სახლის ყოფილ დირექტორ პ. სტურუას მიერ შეძენილია 394 კგ კარტოფილი 987 მანეთად, ნაცვლად 591 მანეთისა. 1957 წლის იანვარ-თებერვალში შეძენილია 780 კგ კარტოფილი 2842 მან. და 50 კაპ, ნაცვლად 1170 მანეთისა და 50 კაპიკისა.

საბავშვო სახლში საბუბალტრო დოკუმენტების გაფორმების საქმეს ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა. შემოსავლისა და გასავლის

ფაქტურები არ იწერება დადგენილი რაოდენობით. ფაქტურები დაუნომრავია, ზოგჯერ მენიუ არ არის დახურული.

მატერიალურად პასუხისმგებელი პირები ხელს არ ფაქტურული მოსავლისა და გასავლის ფაქტურებს. ადგილი აქვს თუ დაუწესებლობას ვორც გადახარჯვას, ისე აუთვისებლობას. მოუწესრიგებელია თანამშრომელთა პირადი საქმეები.

აღსაზრდელებს სრულებით არა აქვთ დანა-ჩანგალი, აკლიათ სუფრის კოვზები, კბილის ჭაგრისები, ფხვნილი, ხელის საპონი და ცხვირსახოცები.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სასწავლო-აღმზრდელობითი და სამეცნიერო-საფინანსო საქმიანობის არადამაქმაყოფილებლად დაყენებისა და კვების პროდუქტების მაღალ ფასებში შეძენისათვის საბავშვო სახლის დირექტორს ს. ძიგუას გამოცეხადოს საყვედური.

მკაცრად იქნეს გაფრთხილებული ამს. ს. ძიგუა, რომ თუ იგი მაღალ ფასებში შეიძენს პროდუქტებს, სამნეო ნაწილის გამგე კ. კარტოზიასთან და ბუხპალტერ გ. კოხრეიძესთან ერთად დაწერება ზედმეტად გადახდილი თანხა.

2. დაევალოს საბავშვო სახლის დირექტორს გაატაროს შემდეგი ღონისძიებანი:

ა) ვააუმჯობესოს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა და მიაღწიოს მაღალ მოსწრებას;

ბ) ერთი თვის ვაღაში წესრიგში მოიყვანოს თანამშრომელთა პირადი საქმეები;

გ) ვადაჭრით ვაუმჯობესოს აღსაზრდელთა შრომის სწავლების საქმე;

დ) სათანადო მოაწყოს სამეცადინო ოთახები;

ე) ზუსტად დაიცვას საფინანსო დისკიპლინა, არ დაუშვას თანხების გადახარჯვა ან აუთვისებლობა;

ვ) უმოკლეს ვაღაში უზრუნველყოს ამ ბრძანებასა და აქტებში აღნიშნულ ნაკლოვანებათა ლიკვიდაცია.

3. დაევალოს საბავშვო სახლების, სპეცსკოლებისა და სკოლაზღელ დაწესებულებათა განყოფილების უფროსს ამს. ვ. ჩინჩალაძეს თვალყური აღევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

კოლეგიის 1957 წლის 17 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. გიბლაძე

ბ რ ძ ე ნ ი ბ ა ჲ 655

საქართველოს სსრ გარნატლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 25 მაისი

კოჭრის და ბეთანიის სკოლა-ინტერნატების მუშაობის
შესახებ

აღვნიშნავ, რომ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ გატარებული ღონისძიებების მიუხედავად კოჭრისა და ბეთანიის სკოლა-ინტერნატების მუშაობაში კვლავ სერიოზული ნაკლოვანებებია.

შემოულობავი და კეთილმოუწყობელია სკოლა-ინტერნატების ეზოები. ყურადღება არ ექცევა შენობებისა და ინვენტარის დაცვას.. კოჭრის სკოლა-ინტერნატის სასკოლო შენობაში ჩამტვრეულია მინები, ჩამონგრეულია ღუმელები, საკლასო ოთახების კედლები და სვრილი და დაფხაჭნილია, მოუკლელია სასკოლო ავეჯი, კორპუსებში არ არის გამოყოფილი დასვენებისა და გართობის ოთახი, აბაზინისა და შხაპის, აგრეთვე ჰიგიენის ოთახები გოგონებისათვის.. ფეხსაცმლისა და ტანსაცმლის გასახდელი—გასაწმენდი ადგილები.. ინტერნატები კეთილმოუწყობელია ავეჯით, სურათებითა და პორტრეტებით; ბეთანიის სკოლა-ინტერნატი არ არის რადიოფიცირებული; დაუმთავრებელია მუდმივი ელექტროდენის გაყვანის სამუშაოები.

საძინებელ ოთახებში არა აქვთ მაგიდები და სკამები, ხოლო ბეთანიის სკოლა-ინტერნატის საძინებელ კორპუსებში არც ინდივიდუალური პატარა კარადებია.

მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს აქვს ადგილა აღსაზრდელთა კვაბბის თრგანიზაციის საქმეში: სამზარეულოს გამოკრული არა აქვს მენიუ; მენიუ კვლავ მხოლოდ ერთი დღისა დგება. კოჭრის სკოლა-ინტერნატში ყურადღება არ ექცევა აღსაზრდელებში ჭამის კულ-

ტურის ჩვევების აღზრდას; ადგილი აქვს კვების ნორმების დარღვევის; 6 და 8 მაისს აღსაზრდელებს კუთვნილი 30 გრამის ნიცვლის
15 გრამი ტებილეული მიეცა.

მოუგვარებელია აღსაზრდელთა მომარაგება ტანსაცემელი მიერად მოუგვარებელი საცემით. სასწავლო საათებში, კლასგარეშე მუშაობისა და შრო-
მის დროს ბავშვები ერთსა და იმავე ტანსაცემელში არიან. აღსა-
ზრდელებს არა აქვთ საპარალო-საღლესასწაულო ფორმის ტანსაც-
მელი. არ არის მოწესრიგებული თეთრეულის გაპიროვნების საქ-
მე. თეთრეულსა და პირსახოცებზე არ არის სპეციალური აღნიშ-
ვნები. აბანოს მიღების შემდეგ აღსაზრდელებს თავთავისი თეთ-
რეული არ ეძლევათ და ამის გამო ის ხშირად მათზე მოურგებე-
ლია.

აღსაზრდელებზე არ არის გახსნილი საარმატურო ბარათები,
რის გამო ძნელია იმის დადგენა თუ როდის, რა სახისა და ხარისხის
ტანსაცემელი მიიღო თითოეულმა მათგანმა.

ტანსაცემელ-ფეხსაცმლით აღსაზრდელთა უზრუნველყოფისა და
ამ დანიშნულებისათვის ასიგნებული თანხების ათვისებას ისიც
უშლის ხელს, რომ სკოლა-ინტერნატები სახელმწიფო მაღაზიაში
არ იძენენ ტანსაცემელსა და ფეხსაცმელს იმ შემთხვევაში, როდესაც
სამინისტროს მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა განყოფილე-
ბას არ გააჩნია სათანადო ასორტიმენტის საქონელი.

ჯეროვან სიმაღლეზე არ დგას აღსაზრდელთა სანიტარული მომ-
სახურება. ეზოებსა და შენობებში სრული ანტისანიტარიაა, არ
არის დადგმული სანაცვე ურნები. ბეთანიის სკოლა-ინტერნატის
ეზოში საპირფარეშოების ორმოები გადაუხურავია, ხოლო საპირ-
ფარეშო ოთახები—დაუსუფთავებელი. კოჯრის სკოლა-ინტერნატში
არცერთ საპირფარეშოს არა აქვს საკეტი. პირსაბან ოთახებში არ
არის სპეციალური კარადა ან თაროები ინდივიდუალური უზრედე-
ბით საპნის, კბილის ფხვნილისა და კბილის ჯაგრისის შესანახად.

სათანადოდ არ არის მოვარებული აბანოებისა და სამრეცხაო-
ების მუშაობა. არც ერთი სკოლა-ინტერნატი არ არის უზრუნველ-
ყოფილი წყლით; ნაკლები ყურადღება ექცევა აღსაზრდელებში
ოვითმომსახურებისა და პირადი ჰიგიენის ჩვევების დანერგვას.

არც ერთ სკოლა-ინტერნატში არ არის შედგენილი მუშაკთა და
აღსაზრდელთა შინაგანაწესის წესები. აღმზრდელები და აღსაზროე-
ლები არ იცნობენ საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მიერ
დამტკიცებულ სკოლა-ინტერნატის შინაგანაწესს.

ინტერნატების დღის ჩეკიმში არ არის მოცემული შინაგანაწევ-
სით გათვალისწინებული ჩეკიმის ყველა ელემენტი, მოსწავლით
ასაკისა და სასკოლო პიგინის მოთხოვნათა შესაბამისად კურსერის
სკოლა-ინტერნატში ადგილი აქვს დღის ჩეკიმის დარღვევას დადგინდება
ძილის ჩაუტარებლობა I და II კლასების აღსაზრდელთათვის, სა-
დილის დაგვიანებით გაცემა და სხვ.).

* ბეთანიის სკოლა-ინტერნატის პრაქტიკაში არ არის სკოლა ინ-
ტერნატის უფროსი მორიგის, ინტერნატის მორიგის, სამედიცინო
პუნქტის მორიგის და მორიგე შებუკის სადღელამისო განწესება.
კოჯირის სკოლა-ინტერნატის I, VI და VII კორპუსებს არა ჰყავთ ლა-
მის ძიები.

აღმზრდელები სისტემატურად არ აღვენენ ყოველდღიური მუ-
შაობის გეგმებს. არც ერთი აღმზრდელი (ც. კოსოვასა და მ. მალი-
გინას გარდა) არ აწარმოებს პედაგოგიური დაკვირვების დღიურს.

სუსტად ხელმძღვანელობენ აღმზრდელობით მუშაობას სკოლა-
ინტერნატების უფროსი აღმზრდელები ნ. ურუშაძე და ვ. ჭავარი-
ძე. მათ არა აქვთ თავიანთი მუშაობის გეგმები, არ ამოწვებენ აღმ-
ზრდელთა მუშაობას, გეგმებს და დღის ჩეკიმთან მათ შესაბამისო-
ბას. აღმზრდელთა სამუშაო გეგმები არ არის ღამტკიცებული სკო-
ლა-ინტერნატის დირექტორის მიერ.

არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს მუშაობა აღსაზრდელ-
თა კოლექტივის ორგანიზაციისათვის. არ არის ჩამოყალიბებული
აღსაზრდელთა საბჭო, არ არიან არჩეული პირველადი კოლექტივი-
ბის მამასახლისები, ბრიგადირები და სხვ.

უმცროსი კლასების აღსაზრდელთათვის არ არის მოწყობილა
სათამაშოების ოთახები, მოძრავ თამაშობათა მოსაწყობად არა აქვთ
საჭირო სათამაშოები და მოწყობილობანი.

სათანადო სიმაღლეზე არ დგას ფიზიულტურული მუშაობა კოჭ-
რის სკოლა-ინტერნატში. სკოლაში არ არის მასობრივ-სპორტულ
ღონისძიებათა კალენდარული გეგმა (ფიზიულტურის მასწავლებე-
ლი რ. ეგიაზაროვი). სუსტი მასობრივ-აღმზრდელობითი მუშაობის
გამო ჭერ კიდევ ადგილი აქვს კოჭრის სკოლა-ინტერნატიდან აღ-
საზრდელთა გაპარვის შემთხვევებს. ასე, მაგალითად, ა/შ 6 მაისს
ინტერნატიდან გაიპარა V კლასის აღსაზრდელი ვ. სებოვი (აღმ-
ზრდელები ქვრივიშვილი და ლაშხი). სკოლის აღმინისტრაციას
ამის შესახებ განათლების სამინისტროსათვის არაფერი უცნობებია.

არ არის მოწესრიგებული შაბათისა და უქმების წინა დღეებში აღსაზრდელთა შევბულებაში წასვლის საქმე. ხშირად აღსაზრდები სათანადო შემოწმებისა და ნებართვის გარეშე მიღებანულების ან ნათესავების სანახავად და თავის დროზე არაბაზაფუმშეც ბიან.

დამოუკიდებელი სასწავლო მეცადინეობა საკლასო ოთახებში ტარდება ჩვეულებრივი გაკვეთილის სახით, რაც ანელებს აღსაზრდელთა მუშაობის ინტერესს. ცუდ ამინდში აღსაზრდელები დილიდან საღამომდე სასწავლო კორპუსებში არიან.

დაბალია აღსაზრდელთა მოსწრება. მესამე შეოთხედის ბოლოს კოჯრის სკოლა-ინტერნატში ასწრებდა VI კლასში აღსაზრდელთა 63,1% (აღმზრდელები გ. ქვრივიშვილი და მ. ლაშეში), V² კლასში— 63,1% (აღმზრდელები გ. პოპაშვილი და ა. ჭიგევიშვილი), VII¹ 63,1% (აღმზრდელები გ. ქრივიშვილი და მ. ლაშეში), V² კლასში—73% (აღმზრდელები მ. სულავა და ზ. გაბუნია).

აღნიშნულ და რიგ სხვა კლასებში ბევრია ისეთი მოსწავლე, რომელთაც მეტად სუსტად იციან რუსული ენა. რის გამო ეს მოსწავლეები ვერ ძლევენ სასწავლო პროგრამას.

აღსაზრდელთა დაბალი მოსწრების საკითხი პედაგოგიურ საბჭოს სპეციალურად არ განუხილავს და საჭირო ღონისძიებები არ დაუსახავს. პედაგოგიური საბჭოს სხდომის ოქმებში არა ჩანს სკოლა-ინტერნატის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ღრმა და საფუძვლიანი ანალიზი.

საქმით ყურადღება არ ექცევა მოსწავლეთა ესთეტიკურ აღზრდას, მათ შორის კულტურულ-მასობრივი და პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის ფართოდ გაშლას. მეტად იშვიათად ტარდება თვითშემოქმედების საღამოები, შეხვედრები ხელოვნების, მეცნიერების მუშაკებთან, წარმოების მოწინავე ადამიანებთან, ლიტერატურული დილები, ლაშქრობები და სხვა მასობრივი ღონისძიებები.

აღსაზრდელთა პოლიტექნიკური სწავლების სათანადო დონეზე დაყენებისათვის სკოლა-ინტერნატებში ჯერ კიდევ არ არის შექმნალი საჭირო პირობები. ბეთანის სკოლა-ინტერნატს არა აქვს მოწყობილი საზეინქლო სახელოსნო. სასწავლო ნაკვეთები ორივე სკოლა-ინტერნატისა სათანადოდ არ არის გამოყენებული პოლიტექნიკური სწავლებისათვის.

სკოლა-ინტერნატების სასწავლო-აღმზრდელობით და სამეურნეო საქმიანობაში არსებული ნაკლოვანებები უმთავრესად იმით

პისსნება, რომ დირექტორები, სასწავლო ნაწილის გამჭვევი
უფროსი აღმზრდელები, სამეცნიერო აღმინისტრაციული ნაწილის
გამჭვევი სათანადო კონტროლისა და ხელმძღვანელობას არ ჰქონია მომართა
ლებები აღმზრდელთა, მასწავლებელთა და სხვა მუშაյთა ყოველდღი-
ურ საქმიანობაზე. სკოლა-ინტერნატის დირექტორები ა. ბრეგვაძე და
ა. სვანიძე ლრმად არ წვდებიან სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშა-
ობის პროცესს და საჭირო რეაგირებას არ ახდენენ შემჩნეულ ნაკ-
ლოვანებებზე. კოჯრის სკოლა-ინტერნატს არა აქვს სასწავლო-აღ-
მზრდელობითი მუშაობის სასწავლო წლის მეორე ნახევრის სამუშაო
გეგმა, ხოლო ბეთანიის სკოლა-ინტერნატის გეგმაში არა ჩანს სკო-
ლა-ინტერნატის, როგორც ახალი ტიპის სასწავლო-აღმზრდელო-
ბითი დაწესებულების, სპეციფიკა და აქტუალ გამომდინარე სამუშა-
ობი.

არც ერთ სკოლა-ინტერნატში არ არის შესწავლილი აღმზრდელ-
თა მუშაობა, ყურადღება არ ექცევა მოწინავე აღმზრდელთა გა-
მოცდილების შესწავლასა და განზოგადებას.

ხელმძღვანელობის მხრივ მუშაკების მიმართ მოთხოვნისა და
კონტროლის შესუსტების გამო ადგილი აქვს შრომის დისკიპლინის
დარღვევის შემთხვევების. ასე, მაგალითად, კოჯრის სკოლა-ინტერნა-
ტის მასწავლებლებმა ლ. კორსუნმა და ბ. ნუცუბიძემ 8 მაისს უნე-
ბართვოდ გააცდინეს გაკვეთილები, ასევე უნებართვოდ გააცდინა
გაკვეთილი მმ დღეს მასწავლებელმა მ. გაფრინდაშვილმა.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

I. კოჯრისა და ბეთანიის სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა
(ა. ბრეგვაძემ, ს. სვანიძემ):

1. დაუყოვნებლივ დაიწყონ და უმოკლეს ვადაში დაამთავრონ
სკოლა-ინტერნატების ეზოების შემოღობვა და კეთილმოწყობა.

2. გადამჭრელი ზომები მიიღონ სასკოლო და სამეცნიერო ინკუ-
ტარის დასაცავად. მუშაკებსა და აღმზრდელებს გააცნონ მახარა-
ძის II საშუალო სკოლის მასწავლებელთა და მოსწავლეთა ინიცია-
ტივა სასკოლო ქონების მოვლისა და დაცვის შესახებ.

კოჯრის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა ერთი კვირის ვადაში
უზრუნველჰყოს სასკოლო შენობის ოთახებსა და დერეფნებში მა-
ნების ჩასმა.

3. ბეთანიის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა სკოლა-ინტერნა-
ტის წყლით მომარაგების უზრუნველსაყოფად დაიწყოს და მიმდი-
ნარე წელს დაამთავროს კვესეთის ხევის-წყლის გაყვანა.

4. კოჯრის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა გათბობის სერვისს
დაწყებამდე უზრუნველყოს კაფელის ღუმელების დადგმა სასახლეში
და საძინებელ კორპუსებში.

5. დირექტორებმა დროულად დაიწყონ და მაღალხარისხოვნად
ჩატარონ სასკოლო და საძინებელი კორპუსებისა და დგამ-ავეჯის
მიმღინარე რემონტი.

6. ამთავითვე მიიღონ ზომები ინტერნატისათვის დგამ-ავეჯის შე-
საძნად და მიაწიონ იმას, რომ ყოველ საძინებელი ოთახში იყოს
თითო მაგიდა, ხოლო სკამები — აღსაზრდელთა რაოდენობის მიხედ-
ვით. ბეთანიის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა საძინებელი ოთახე-
ბი უზრუნველყოს ინდივიდუალური პატარა კარადებით; მოაწყოს
სკოლა-ინტერნატის კორპუსების რადიოფიცირება.

7. რაციონალურად გამოიყენონ საძინებელი კორპუსების ოთა-
ხები და შესაძლებლობის ფარგლებში ყველა საძინებელ კორპუსში
გამოყონ აღსაზრდელთა დასკვენებისა და გართობის ოთახი, უმცრო-
სი კლასების აღსაზრდელთათვის გამოყონ და სათანადოდ მოაწ-
ყონ სათამაშოების ოთახი.

8. კოჯრის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა გადამჭრელი ზო-
მები მიიღოს სკოლა-ინტერნატის კუთვნილი შენობებიდან კერძო
პირთა გამოსასახლებლად.

9. ყველა კორპუსში დადგან სპეციალური კარადები ინდივიდუ-
ალური თაროებითა და ყუთებით აღსაზრდელთა ტანსაცმელ-ფეხსაც-
მლის შესანახავად.

10. გადაჭრით გაუმჯობესონ აღსაზრდელთა კვების ორგანიზა-
ცია. არ დაუშვან კვების ნორმების დარღვევა, სისტემატურად შე-
ადგინონ-და სასადილოში ოვალსაჩინო ადგილს გამოიყრან რამდე-
ნიმე დღის მენიუ. კოჯრის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა ყურად-
ღება მიაქციოს სისუფთავის დაცვას სასადილოში. კულტურული
მომსახურეობა გაუწიონ აღსაზრდელებს (ყოველ მაგიდაზე იყოს
დანა-ჩანგალი, ხელის შესაწმენდი, კიქები, წყლის სურა). მოსთხო-
ვონ ყველა აღმზრდელს დანერგონ აღსაზრდელებში ჭამის კულ-
ტურის ჩვევები და ალკვეთონ სასადილოში აღსაზრდელთა ხმამაღა-
ლი ლაპარაკი და ხმაური.

11. ბავშვების აურატულად ჩატარის, ტანსაცმელ-ფეხსაცმლის
მოვლის, მათი ტარების დაღვენილი ვაღებისა და პირადი
ჰიგიენის დაცვის უზრუნველსაყოფად:

ა) ზედა ტანსაცმელი, ქუდები, ფეხსაცმელი და თეთრული რომელებიც აღსაზრდელებს ეძლევათ, აუცილებლად იყოს ულხე მორგებული და გაპიროვნებული გარკვეული ნოშინულობა იმნით;

ბ) უზრუნველყოფილ იქნან აღსაზრდელები სასკოლო და ჩვეულებრივი სახმარი ტანსაცმელ-ფეხსაცმლით, დადგენილ იქნას, როგორც წესი, რომ მეცადინეობის დამთავრების შემდეგ აღსაზრდელები იხდიან და საწოლ კორპუსებში არსებულ სპეციალურ კარადებში ინახავნ სასკოლო ტანსაცმელ-ფეხსაცმელს და იცვამენ საშინაო ტანსაცმელს; აერძალონ გარეთ სახმარი ფეხსაცმლით შესველა საერთო საცხოვრებელში, რისთვისაც საერთო საცხოვრებელში იქონიონ სპეციალური საშინაო ფეხსაცმელი; ალკვეტონ ოჯახებიდან წამოღებული ტანსაცმლით სიარული სკოლა-ინტერნატში;

გ) ამთავითვე მიიღონ ზომები და ახალი სასწავლო წლიდან აღსაზრდელები უზრუნველყონ საპარადო ფორმის ტანსაცმლით, რისთვისაც უახლოეს ხანში მისცენ დაკვეთა და დამზადებინონ ქამრები და ქუდები სპეციალური ნიშნებით;

დ) შემოილონ თითოეულ აღსაზრდელზე გაცემული ტანსაცმელ-ფეხსაცმლის საარმატურო ბარათები დადგენილი ფორმის მიხედვით;

ე) აღსაზრდელების ჩაცმულობის ამ წესის დაცვის პასუხისმგებლობა დაკისრონ აღმზრდელებს და მისი დარღვევის არც ერთი შემთხვევა არ დატოვონ სათანადო რეაგირების გარეშე;

ვ) სახელმწიფო სავაჭრო მაღაზიებში შეიძინონ აღსაზრდელთა-თვის საჭირო ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი იმ შემთხვევაში, როდესაც სათანადო ასორტიმენტის საქონელი საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა განყოფილებას არ გააჩნია.

12. სკოლა-ინტერნატში სანიტარულ-პიგიენური რეჟიმის წესების დაცვისა და აღსაზრდელთა სანიტარული მომსახურების ჯეროვან-სიმაღლეზე დასაყენებლად:

ა) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სკოლა-ინტერნატების ეზოებსა, სასკოლო და საძინებელ კორპუსებში სისუფთავის დაცვას; დადგან სანაცვე ურნები საჭირო რაოდენობით;

ბ) მოასაფალტონ სასკოლო და საძინებელ კორპუსებამდე, საპირფარეშოებამდე და ყველა სათავსომდე მისასვლელი გზები;

დაგეგმონ და გაამწვანონ სკოლის ეზო, საცხოვრებელი და სასწავლო
კორპუსების ირგვლივ მდებარე ადგილები;

გ) გადახურონ და მიწით დაფარონ საპირფარეშოს ქრისტიანული საპირფარეშოს ყველა განყოფილებას გაუკეთონ საკეტიზმომოთა

დ) ყველა პირსაბან ოთახში დადგინ სპეციალური კარადა ან მოაწყონ თაროები ინდივიდუალური უჭრებით, აღსაზრდელთა რაოდენობის მიხედვით, საპნის, კბილის ფხვნილისა და კბილის ჯაგრისის შესანახვად;

ე) კვირაში ერთხელ ჩაატარონ ინტერნატის ყველა ნაგებობისა და ეზოს გენერალური დასუფთავება, ჩაბან ამ საქმეში ყველა აღსაზრდელი და დააკისრონ მათ ასაკისა და ფიზიკური შესაძლებლობის შესაფერი სამუშაოს შესრულება;

ვ) გააუმჯობესონ აბანოებისა და სამრეცხოების მუშაობა და მაქსიმალურად გაზარდონ მათი გამტარუნარიანობა;

ზ) მოსთხოვონ აღმზრდელებს შეტი ყურადღება მიაქციონ თვითმომსახურეობისა და პირადი ჰიგიენის ჩვევების დანერგვას აღსაზრდელებში.

13. ერთი კვირის ვადაში შეადგინონ სკოლა-ინტერნატის მუშაյთა და აღსაზრდელთა შინაგანაწესი საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მიერ 1957 წლის 28 ოქტომბერის დამტკიცებული სკოლა-ინტერნატის დროებითი შინაგანაწესის საფუძველზე.

14. ამავე ვადაში შეადგინონ დღის რეკიმი შინაგანაწესით გათვალისწინებული რეკიმის ყველა ელემენტის გათვალისწინებით და არ დაუშვან მისი დარღვევა.

15. ბეთანიის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა უზრუნველპყოს თანამშრომელთა და უფროსი ასაკის აღსაზრდელთა ყოველდღიური სადლელამისო განაწესების დაწესება სკოლა-ინტერნატის უფროსი მორიგის, ინტერნატის მორიგის, სამედიცინო პუნქტის მორიგისა და უფროსი მებუქის შემადგენლობით.

16. განიხილონ და დაამტკიცონ აღმზრდელთა მეოთხედური სამუშაო გეგმები; მოსთხოვონ აღმზრდელებს სისტემატურად შეადგინონ ყოველდღიური სამუშაო გეგმები და აწარმოონ პედაგოგიური დაკვირვების დღიური. დაავალონ უფროს აღმზრდელებს სისტემატურად შეამოწმონ აღმზრდელთა მიერ ყოველდღიური გეგმების წარმოება.

17. 25 ივნისამდე ჩაატარონ აღსაზრდელთა კოლექტივის საბჭოს, პირველადი კოლექტივების მამასახლისების, ბრიგადირებისა და

სხვათა არჩევნები, უხელმძღვანელონ მათ მუშაობას და წარმართონ
ის სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელთა ერთიანი მტკიცე დაშიშია
მიმართული კოლექტივის შესაქმნელად, აღსაზრდელთა უზრუნველყოფა
სასწავლო და შრომითი საქმიანობის ფართოდ გასაშლელად გამოიყენოთ.

18. მოაწესრიგონ შაბათსა და უქმედების წინა დღეებში აღსაზრ-
დელთა შვებულებაში გაშვება.

19. კოჭრის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა ა. ბრეგვაძემ და
სასწავლო ნაწილის გამგემ ვ. თუმანიშვილმა ერთი კვირის ვადაში-
შეადგინონ და განიხილონ პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე სკოლა-
ინტერნატის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გეგმა.

20. იმგვარად მოაწესრიგონ აღსაზრდელთა დამოუკიდებელი
სასწავლო მეცადინეობა, რომ იგი-არ ტარდებოდეს ჩვეულებრივი
გაეკვეთილის სახით და უზრუნველყოფდეს აღსაზრდელთადმი ქმე-
დით დახმარებასა და მათი ცოდნის ღონის ამაღლებას.

21. გადატრით გაუმჯობესონ ყოველი სასწავლო დისკიპლინის-
სწავლების ხარისხი.

22. მეტი ყურადღება მიაქციონ აღსაზრდელთა ესთეტიკურ აღ-
ზრდას, მათ შორის კულტურულ-მასობრივი და პოლიტიკურ-აღმ-
ზრდელობითი მუშაობის ფართოდ გაშლას. ჩშირად ჩატარონ
თვითმოქმედების საღამოები, შეხვედრები ხელოვნების, მეცნიერე-
ბის მუშაյებთან, წარმოების მოწინავე აღმიანებთან, ლიტერატუ-
რული დილები, ლაშქრობები და სხვა მასობრივი ღონისძიებები.

23. აღსაზრდელთა პოლიტექნიკური სწავლების მაღალ ღონებე-
ლაყენებისათვის საჭირო პირობების შესაქმნელად სათანადო მო-
წყონ სასწავლო ნაკვეთი. ბეთანიის სკოლა-ინტერნატის დირექტორ-
მა სასწავლო წლის ბოლომდე დაამთავროს საზეინქლო სახელოსნის
მოწყობა და უზრუნველყოს მისი შეუფერხებელი მუშაობა ახალი
სასწავლო წლიდან.

24. გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი მასწავლე-
ბელთა, აღმზრდელთა და სკოლა-ინტერნატის სხვა მუშაკთა ყო-
ველდღიურ მუშაობაზე. ღრმად ჩატვდნენ სასწავლო, პროცესს და
საჭირო რეაგირება მოახდინონ შემჩნეულ ნაკლოვანებებზე. შეის-
წავლონ მოწინავე აღმზრდელთა მუშაობა და განაზოგადონ მათი-
გამოცდილება.

25. განამტკიცონ სკოლა-ინტერნატის მუშაკთა შრომის დისკიპ-
ლინა და სათანადო სასჭელი დაადონ დისკიპლინის ყოველ დამ-
რღვევს.

II. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებაში (ამხ. ა. ღავთა):

1. უზრუნველყოს თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქართველოს საბჭოს აღმასკომის კეთილმოწყობის განყოფილების საწარმო-აღრიცხვო ბიუროს მიერ ბეთანიის სკოლა-ინტერნატურულის გასაყვანი ტექნიკური დოკუმენტაციის შედგენის დაჩქარება და ტექნიკური ზედამხედველობა გაუწიოს წყლის გაყვანის სამუშაოთა წარმოებას.

2. საჭირო ზედამხედველობა გაუწიოს კოჯისა და ბეთანიის სკოლა-ინტერნატებში სარემონტო სამუშაოების დროულად და მაღალხარისხოვნად ჩატარების საქმეს.

3. გადამჭრელი ზომები მიიღოს ბეთანიის სკოლა-ინტერნატში ელგაყვანილობის სამუშაოთა უახლოეს ხანში დასამთავრებლად და სკოლა-ინტერნატის მუდმივი ელექტროდენით უზრუნველსაყოფად.

III. მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა განყოფილებამ (ამხ. ს. არველაძე):

1. მიიღოს საჭირო ზომები, რათა სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელები შეუფერხებლად მარაგდებოდნენ კარგი ხარისხისა და სათანადო ასორტიმენტის ტანსაცმელ-ფეხსაცმლით; მიმდინარე წლის ივლისამდე მოამარაგოს სკოლა-ინტერნატები საშინაო ტანსაცმელ-ფეხსაცმლით; უზრუნველპყოს ისინი საჭირო რბილი და მაგარი ინვენტარით.

2. სკოლა-ინტერნატების მიერ წარმოდგენილი ცნობების საცურაველზე შეადგინოს და სათანადო ორგანიზაციებს წარუდგინოს განაცხადი აღსაზრდელთა საპარადო ფორმის ტანსაცმელზე.

IV. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ა. კვაჭაძე) მიიღოს საჭირო ზომები კოჯისა და ბეთანიის სკოლა-ინტერნატებში ამ ბრძანებით გათვალისწინებულ სამუშაოთა და ლონისძიებათა შეუფერხებლად დაფინანსებისათვის.

V. მოსკოვისა და მოკავშირე რესპუბლიკების სკოლა-ინტერნატების მუშაობის გამოცდილების გასაცნობად მიზანშეწყნილად ჩაითვალოს სკოლა-ინტერნატების მოწინავე აღმზრდელთა საწარმოო მივლინება.

VI. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა (ამხ. გ. ას-პინძელაშვილი) ადგილზე მოწყოს კოჯისა და ბეთანიის სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელთა გადასამზადებელი კურსები.

VII. სკოლების სამმართველომ (ამხ. გ. საყვარელიძე) ორი თვის

შემდეგ შეამოწმოს ამ ბრძანების შესრულება და შედეგები მოახსენოს კოლეგიას მ/წ აგვისტოში.

VIII. განეთმა „სახალხო განათლებამ“ ფართოდ გააშექმნა საფუძველი: საქართველოს სამინისტროს კოლეგია-ინტერნატების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა. პირდაპირ განათლების სამინისტროს კოლეგიას 1957 წლის 17 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა ჲ 677

საქართველოს სასრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 27 მაისი

ზუგდიდისა და მესტიის რაიონების სკოლებში სასწავლო-
აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების
შესახებ

გავეცანი რა ზუგდიდისა და მესტიის რაიონების სკოლების მუ-
შაობის შემოწმების შედეგებს, აღვნიშნავ, რომ ზოგიერთ სკოლას
ერთგვარი წარმატებები აქვს მოპოვებული სასწავლო-აღმზრდელო-
ბითი მუშაობის გაუმჯობესების საქმეში.

კარგად მუშაობენ რუსული ენისა და ლეტერატურის მასწავ-
ლებლები: მ. გვარლიანი, ე. გუჭეგიანი (მესტიის საშუალო სკოლა),
ლ. მჭედლიშვილი (მესტიის რაიონი, ლენჯერის საშუალო სკოლა),
ფიშიების მასწავლებელი შ. გვარლიანი (მესტიის საშუალო სკოლა);
ზოოლოგის მასწავლებლები: ვ. მეგენეიშვილი, მ. ჩართოლანი,
ლ. ნავერიანი (მესტიის საშუალო სკოლა); ქიმიის მასწავლებლები:
პ. ანთელავა (ზუგდიდის რაიონი, გიხესკარის საშუალო სკოლა),
ხ. ქირია (ზუგდიდის მე-6 საშუალო სკოლა).

სათანადო სიმაღლეზე დგას პრაქტიკული მეცადინეობა სასწავ-
ლო სახელოსნოში და მანქანათმოდნეობის სწავლება ზუგდიდის
პირველ საშუალო სკოლაში (დირექტორი შ. ხუბულავა, მასწ.
ვ. კვარაცხელია). სახელოსნო უზრუნველყოფილია ხეზე და ლითონ-
ზე მუშაობისათვის ყველა იმ ხელსაწყო-იარაღით, დაზგით, ჩარ-
ხით და მასალებით, რომლებსაც პროგრამა ითვალისწინებს. ბავ-
შეებში გამომუშავებულია პრაქტიკული მუშაობის ცოდნა-ჩვევები.

მიუხედავად ამისა, ზუგდიდისა და მესტიის რაიონების სკოლე-
ბის მუშაობაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს. ძალზე
3. ქრებული № 6.

დაბალ დონეზე დგას რუსული ენის სწავლება ზუგდიდის რაიონის ახალსოფლის საშუალო სკოლის V—VI კლასებში. მასწავლებელი პ. როგავა (სპეციალობით ისტორიკოსი) ვერ ფლობს საგანს და მის სწავლების მეთოდებს; იგი არ უსწორებს მოსწავლეებს ზეპრეზენტაცია ტყველებაში დაშვებულ შეცდომებს, დროულად არ ასწორებს საკონტროლო წერით ნამუშევრებს. V—VI კლასებში 18 მარტის საკონტროლო წერითი ნამუშევრები 15 პრილისათვის არ იყო გასწორებული და რუსულ ენაში (წერა) 111 მეოთხედის ნიშნები წერითი ნამუშევრების შეფასების გარეშე დაწერილი.

არადამაქმაყოფილებელი ცოდნა გამოამჟღავნეს რუსულ ენაში ზუგდიდის რაიონის კახათის საშუალო სკოლის VIII კლასის მოსწავლეებმა (მასწავლებელი დ. დგებუაძე). მოსწავლეებმა ვერ შესძლეს მარტივი გავრცებილი და მარტივი გაუვრცებელი წინადადების წევრების გამოცნობა. დაბალია მათი წერითი მეტყველების კულტურა. მასწავლებელი დგებუაძე არ აწარმოებს საკონტროლო წერითი ნამუშევრების გასწორებას.

სუსტად ისწავლება რუსული ენა და ლიტერატურა მესტიის რაიონის ჭუბერის საშუალო სკოლაში (მასწ. ვოშთელიანი). აღნიშნული მასწავლებელი, ენის სუსტად ცოდნისა და დაბალი კვალიფიკის გამო, ვერ აყალიბებს მოსწავლეთა ზეპირმეტყველებას და მათ ორთოგრაფიულ წიგნიერებას. მოსწავლეების სიტყვათა მარაგი ლარიბია, განუვითარებელია კითხვის ტექნიკა. სრულიად არადამაქმაყოფილებლად ისწავლება რუსული ენა ზუგდიდის რაიონის რუხის (მასწ. მ. ოყუჯავა), ახალსოფლის (მასწ. დ. ბებურია), მესტიის რაიონის ჭუბერის (მასწავლებელი ს. ცინდელიანი), ხაიშის (მასწავლებელი დ. ცალიანი), ბეჩის (მასწავლებელი ვ. ჩარქვაანი), ლენჯერის (მასწავლებლები ლ. ონიანი და ლ. გუდელიანი), მესტიის (მასწ. ვ. ილდანი) საშუალო და ლატალის (მასწავლებელი ე. ნანსკვიანი) შვილწლიანი სკოლების დაწყებით კლასებში.

არადამაქმაყოფილებლად ისწავლება ფიზიკა ზუგდიდის რაიონის რუხის საშუალო სკოლაში. მასწავლებელი ა. ოყუჯავა საშუალო განათლებითაა, იგი ვერ ფლობს საგანს, ვერ ცნობს ფიზიკის ხელსაწყოიარაღებს. მესტიის რაიონის ხაიშის საშუალო სკოლის VII კლასში მასწავლებელმა ს. ჭიჭადაშვილმა (სპეციალობით ისტორიკოსი) ბერკეტის დანიშნულება სადემონსტრაციო ცდის გარეშე გადასცა, არასწორად განსაზღვრა ბერკეტის წონასწორობის პირობა. მასწავლებელმა გაკვეთილის ახსნის პროცესში გამოამჟღავნა პროპორციის ძირითა-

დი თვისების უცოდინარობა. ბეზოს საშუალო სკოლის ფიზიკის
მასწავლებელმა ს. ივერიანმა (სპეციალობით ისტორიკოსი) უკავში-
ძლო საზომხელსაწყოთა სკალაზე დანაყოფის გამოანგარიშება ას-
ე ცუდად ასწავლის ფიზიკას მესტიის საშუალო სკოლის მასწავლებელ-
ში მასწავლებელი ლ. ნავერიანი (სპეციალობით ბიოლოგი). ეს მას-
წავლებლები გაუჩინდიან ფიზიკაში ამოცანების ამოხსნას, მოსწავ-
ლებს საშინაო დავალებას სრულებით არ აძლევენ ან ავალებენ სა-
ხელმძღვანელოდან სურათების გადმოხატვას. სათანადოდ არ ემზა-
დებიან გაკვეთილებისათვის მესტიის რაიონის ხაიშის, ლენჯერის სა-
შუალო და ლატალის შეიძლიანი სკოლების ფიზიკის მასწავლებ-
ლები გ. ჭეკაფუა, ფ. ფილფუანი და თ. მარგიანი.

ახალსოფლის საშუალო სკოლაში ასტრონომიას ასწავლის ისტო-
რიკისი გ. ყუფუნია, რომელმაც არ იცის საგანი, ასევე ცუდადაა
დაყენებული ასტრონომიის სწავლება ჭიხასკარის საშუალო სკოლა-
ში (მასწ. გ. გ. გეთა).

არსებითი ნაკლოვანებებით ხასიათდება ქიმიის სწავლება ზუგ-
დიდის რაიონის რუხის საშუალო სკოლაში. ქიმიის კაბინეტში არსე-
ბული რეაქტორები და ჭურჭელი დამტკრიანებულია, ქიმიური ტა-
ბულები სრულიად განადგურებულია. მასწავლებელი ე. კუკავა
(სპეციალობით ბიოლოგი) არ ემზადება გაკვეთილებისათვის, არ
ატარებს პროგრამით გათვალისწინებულ ცდებსა და დემონსტრა-
ციებს. IX' კლასში „იონთა შეფერილობის“ ახსნის დროს ვერ მოა-
ხერხა ცდით ეჩვენებინა, რომ კალიუმის იონი უფერულია. ასევე
სრულიად არა სწორად იქნა ნაჩვენები ეანგბადის მიღება.

ამავე რაიონის სოფელ ანაკლიის საშუალო სკოლის ქიმიის
მასწავლებელი ლ. ბულია (გასულ წელს დამთავრებული აქვს სო-
ხუმის პედაგოგიური ინსტიტუტის საბუნებისმეტყველო ფაკუ-
ლტეტი) სუსტად ფლობს საგანს, არ ატარებს სადემონსტრაციო
ცდებს.

ზეპირსიტყვიერად მიმდინარეობს ქიმიის სწავლება მესტიის რა-
იონის ხაიშის, ჭუბერის საშუალო და ლატალის 7-წლიან სკოლებში
(მასწავლებლები გ. ჭურდიანი, ლ. ქანთარია, კ. გირგვლიანი). მოს-
წავლებები პროგრამით გათვალისწინებულ ელემენტარულ საკითხებ-
ში ვერ ერკვევიან.

მესტიის რაიონის ლენჯერის საშუალო სკოლის ქიმიის რეაქტი-
ცებისა და ჭურჭლების სრული კომპლექტი აქვს, მაგრამ იგი გამოუ-
ყენებელია, უწესრიგოდაა ჩაყრილი კარადაში. მასწავლებლები

მ. კოხერეიძე და ე. გულბანი მოუმზადებლად ატარებენ გაკვეთის დღეს. დაბალია მოსწავლეთა მომზადება.

არადამაქმაყოფილებლად ისწავლება ბუნებისმეტყველება აჭარაში საშუალო სკოლაში. მასწავლებელი ა. გ. გულბანი არ ემზადება გაკვეთილებისათვის, იშვიათად ატარებს პროგრამით გათვალისწინებულ პრაქტიკულ საშუალებს, მოსწავლეები გავლილი მასალის უცოდინარობას ამეღავნებენ. ანალოგიური მდგომარეობაა ზეგდიდის რაიონის რუხის (მასწ. 6. მალანია), მესტიის რაიონის ხაიშის (მასწ. ლ. ქათარია), კუბერის (მასწ. კ. გირგვლიანი), ბეჩის (მასწ. შ. გურგულიანი) საშუალო სკოლებში.

ძალშე ღარიბია ბუნებისმეტყველების კაბინეტები ზეგდიდის მე-6, ჯიხასკარის, ახალსოფლის, ანაკლიის, მესტიის რაიონის კუბერის საშუალო და ლატალის შეიდწლიან სკოლებში.

ზეგდიდის მე-6 (მასწავლებელი შ. სიორდია), კახათის (მასწავლებელი ა. ხულორდავა), ხაიშის (მასწ. ს. კედუა), ბეჩის (მასწავლებელი ა. კვიციანი და ც. კვიციანი), ლენჯერის (მასწავლებლები ა. გულედანი და ი. ხაფთანი) საშუალო სკოლებში ისტორიის სწავლება ვერ დგას სათანადო სიმაღლეზე. ეს პირველ რიგში იმით უნდა აიხსნას, რომ ისტორიის მასწავლებლები თავისთავშე არადამაქმაყოფილებლად მუშაობენ და გაკვეთილის ახსნისას იმის გადმოცემასაც ვერ ახერხებენ, რაც სასკოლო სახელმძღვანელოშია მოცუმული. მასწავლებლები კმაყოფილდებიან მხოლოდ ისტორიული ფაქტების უბრალო თხრობით; არ ახდენენ ისტორიული ფაქტებისა თუ მოვლენების განზოგადებას და შესაფერისი დასკვნების გამოტანას; ისინი არ აწარმოებენ იმის სისტემატურ შემოწმებას, რამდენად მტკიცედ და გააზრებულად აქვთ მოსწავლეებს შეთვისებული შესწავლილი მასალა, არ ატარებენ გავლილი მასალის რეგულარულ განმეორებას და სხვ. ამის შედეგად მოსწავლეებს პროგრამული მასალა მეტად ზერელედ აქვთ შეთვისებული.

სათანადო ყურადღება არ ექცევა პოლიტექნიკურ სწავლებას ზეგდიდისა და მესტიის რაიონების სკოლებში.

ზეგდიდის რაიონის ახალსოფლის (დირექტორი ა. გელანტია), რუხის (დირექტორი ი. ურიდია), ანაკლიის (დირექტორი ვ. ლილიშვილი), მესტიის რაიონის ხაიშის (დირექტორი ი. გულედანი), კუბერის (დირექტორი ა. ჩხემიანი), ლენჯერის (დირექტორი ა. მარგარიანი) საშუალო სკოლებში არა მოწყობილი სახელოსნოები და ნაცვლად

პრაქტიკული მეცადინეობისა სასწავლო სახელოსნოში მეცადინება
ტარდება სასწავლო-საცდელ ნაკვეთზე. მესტიის რაიონის სასწავლებების IX—X კლასებში მანქანათმცოდნეობის პრაქტიკულმეტყველობა
თები სოფლის მეურნეობის პრაქტიკულს ეთმობა. ჟურნალისტების
სკოლებში ელექტროტექნიკის პრაქტიკულის საათები ეთმობა სოფლის მეურნეობის პრაქტიკულებსა და ფიზიკას. მესტიის საშუალო
სკოლაში ელექტროტექნიკას ასწავლის ბიოლოგი ლ. ნავრიანა,
რომელმაც არ იცის საგანი. ცუდად არის დაყენებული მეცადინეობა
სასწავლო-საცდელ ნაკვეთზე ბეჩოს (მასწ. შ. გურგულიანი) საშუალო სკოლაში.

მესტიისა და ხაიშის საშუალო სკოლებს სრულიად არა აქვთ სასწავლო-საცდელი ნაკვეთი.

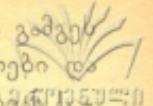
სკოლები არ არიან უზრუნველყოფილი სასოფლო-სამეურნეო ინცენტარით, არა აქვთ სასწავლო-საცდელი ნაკვეთის ტოპოგრაფიული სქემები, ნაკვეთზე წარწერები, და თეოტ ნაკვეთი არ არის დაყოფილი განყოფილებებად; მოუწყობელია ზოოლოგიური განყოფილება. არაა გაშლილი ნორჩ ნატურალისტთა მუშაობა, სკოლაში არ ტარდება პროგრამით გათვალისწინებული ცდები და დაკვირვებები.

არადამაკმაყოფილებლად ისწავლება. პრაქტიკული სოფლის მეურნეობაში რუხის (მასწ. ტ. ღურწერია), ჭიხასკარის (მასწ. ვ. ჩახაია), ლენჯერის (მასწ. ე. გულბანი) საშუალო სკოლებში.

ჭუბერის საშუალო სკოლაში სოფლის მეურნეობის პრაქტიკულს ფიზიკოსი ზ. კვარაცხელია ასწავლის, რომელსაც არ შეუძლია მშვინის საგნის სწავლება.

სკოლებს არა აქვთ შედგენილი სასწავლო ექსკურსიების წლიური გეგმები და არ ტარდება სასწავლო ექსკურსიები საექსკურსიო კვირის ხარჯზე.

სკოლის დირექტორები და სასწავლო ნაწილის გამგეები გავვეთილებზე დასწრებით არ ავლინებენ ცალკეული საგნების სწავლებაში არსებულ ნაკლოვანებებს და არ ღებულობენ ქმედით ზომებს მათ გამოსასწორებლად. მცირე რაოდენობით აქვთ მოსმენილი გაკვეთილები ახალსოფლის საშუალო სკოლის დირექტორს ა. გელანტიას (23 გაკ.), გახათის საშუალო სკოლის დირექტორს ა. ხულორდავას (40 გაკ.), ხაიშის საშუალო სკოლის დირექტორს ი. გულედანს (40 გაკ.), სასწავლო ნაწილის გამგეს ს. ჭედუას (39 გაკ.). ჭუბერის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს გ. ფარგიანის

(26 გაკ.), ბექის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგება
ე. კეციანს (12 გაკ.). შემოწმებული სკოლების დირექტორები და
სასწავლო ნაწილის გამგები თითქმის სრულიად არ ესწრება გონიტოლო წერის გაკვეთილებს.

არადამაყმაყოფილებლად არის დაყენებული მეთოდური მუშაონ-
ზა შემოწმებულ სკოლებში, უმეტეს შემთხვევაში მეთოდომისიე-
ბის სამუშაო გეგმებში შეტანილი საკითხები ზოგადია, მასწავლებელ-
თა მიერ წარიღობული მოხსენებები წარმოადგენენ სხვადასხვა მეთო-
დური წერილების არაზუსტ ასლს, იმ განსხვავებით, რომ მათში
დაშვებულია შინაარსობრივი და ენობრივი შეცდომები, მოხსენებებში
არა ჩანს მასწავლებლის საკუთარი პრაქტიკული მუშაობის გამოც-
დილება.

შესწავლილი სკოლების წრიული სამუშაო გეგმები არაკონკრე-
ტულია.

კლასის ხელმძღვანელების სასწავლო-სააღმზრდელო გეგმები
ზერელედ და სკოლის სპეციფიკური პირობების გაუთვალისწინებ-
ლად არის შედგენილი. გეგმებში არ არის გათვალისწინებული აღმ-
ზრდელობითი ხასიათის მუშაობის კონკრეტული საკითხები ცალ-
კე კლასების მოსწავლეთა ასაკობრივ თავისებურებათა შესაბამი-
სად, და არსებითად ცოტა რამ არის გაკეთებული მოსწავლეებში
კულტურული ჩვევების დანერგვისათვის. კლასის ხელმძღვანელები
არ ახდენენ საკლასო ეურნალებში მოსწავლეთა მიერ გაცდენილი
გაკვეთილების სწორად შეჯამებას, არ სწავლობენ ინდივიდუალუ-
რად თითოეულ მოსწავლეს. ნაკლებად ეწევიან პედაგოგიურ პროპა-
განდას მშობელთა შორის.

ზუგდიდის რაიონის კახეთის (დირექტორი ა. ხულორდავა),
ახალსოფლის (დირექტორი ა. გელანტია), მესტიის რაიონის ბექის
(დირექტორი შ. ბალანჩივაძე), ხაშის (დირექტორი ი. გულედანი),
საშუალო სკოლების პედაგოგიური საბჭოს სხდომებშე პირველი,
მეორე და მესამე მეოთხედის შედეგების შესახებ მოსმენილია
მხოლოდ კლასის ხელმძღვანელების ინფორმაციები, არაა გაკეთე-
ბული მეოთხედში ჩატარებული მუშაობის ანალიზი და არაა დასახუ-
ლი კონკრეტული ონისძიებანი სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშა-
ობის ხაზით არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

დაბალია მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება. მესამე მეოთხედის
ბოლოს აწრებს ზუგდიდის რაიონის სკოლების 15753 მოსწავლი-
დან 12267 (78,0%), მესტიის რაიონის სკოლების 3708 მოსწავლი-

დან—2837 (76,4%). ცუდად არის დაყენებული მეორეწლანი მუს-
წავლეებთან მუშაობა, 111 მეოთხედის შედეგად ვერ ასწრებს ზუგ-
დიდის რაონის სკოლებში 219 მეორეწლიანი ბისწავლების მუსტაკის
რაონის სკოლებში — 60.

პედაგოგიურად და მეთოდურად გაუმართლებლად არის შედეგ-
ნილი გაევთილების ცხრილი ზუგდიდის რაონის ახალსოფლის,
კახათის, მესტიის რაონის ხაიშის, ბეჩის, ლენჯერის საშუალო
სკოლებში.

ზუგდიდისა და მესტიის რაონების განათლების განყოფილებე-
ბი და სკოლები სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ საყოველთაო-
სავალდებულო სწავლების კანონის განხორციელების საქმეს, არსე-
ბითად არ სწავლობენ მოსწავლეთა სკოლიდან გასცლის მიზეზებს
და არ ღებულობენ ეფექტურ ზომებს განთხესვის თავიდან ასაკი-
ლებლად, სკოლიდან გასული მოსწავლეების სწავლებაში ჩასაბმე-
ლად, ზუგდიდის რაონის შემოწმებული 6 საშუალო სკოლიდან
განთხესილია 62, მესტიის რაონის 6 სკოლიდან — 41 ბავშვი.

არადამაქაყოფილებლად ხელმძღვანელობს სკოლებს ზუგდი-
დის რაონის განათლების განყოფილება (გამგე ა. ჭითანავა). რაი-
ონში აჩსებული 26 საშუალო, 25 შვიდწლიანი და 26 დაწყებითი
სკოლიდან მწელს შესწავლილია 6 საშუალო, ერთი შვიდწლიანი
სკოლის მუშაობა და 11 დაწყებით სკოლაში რუსული ენის სწავ-
ლების მდგომარეობა. მიმდინარე სასწავლო წელს სახალხო განათ-
ლების საბჭოს სხდომა არ ჩატარებულა. შედარებით უკეთესი
მდგომარეობაა მესტიის რაიონში. განათლების განყოფილებას მიმ-
დინარე სასწავლო წელს შესწავლილი აქვს 4 საშუალო, 6 შვიდ-
წლიანი, 18 დაწყებითი და 4 სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის
მუშაობა და გამოკვლევის მასალები მიღებული აქვს სკოლებს.

ზუგდიდის (გამგე ა. ჭითანავა) და მესტიის (გამგე ნ. აფრიდო-
ნიძე) განათლების განყოფილებები არ ახორციელებენ თანმიმდევ-
რულ ღონისძიებებს მოსწავლეებში სახელმწიფო ქონებისადმი გუ-
ლისხმიერი მოყრობის ჩვევების დასანერგავად. ამიტომაა, რომ ნა-
აღრევად ზიანდება სკოლის შენობები, იმტვრევა, ფუჭდება და
მწყობრიდან გამოდის სასკოლო დგამ-ავევი. ზუგდიდისა და მეს-
ტიის რაიონების განათლების განყოფილებებმა სათანადო თაოსნო-
ბა არ გაუწიეს სასკოლო ქონების მოვლა-პატრონობის მტკიცე ჩვე-
ვების გამომუშავების საქმეში მახარაძის II საშუალო სკოლის

გამოცდილების რაიონის სკოლებში დაწერებვის საქმეს, აღნიშნული
თაოსნობა არაა განხილული არცერთ სკოლაში.

ზუგდიდის რაიონის ახალისფლის საშუალო სკოლის (ფირჩული
ტორი ა. გელანტია) შენობა მოუვლელია, მინები ჩამტვრულია მართვის
შიგა კედლები ჩამონვრეულია, სკოლის ეზოში გამეფებულია ანტი-
სანიტარია. სკოლის კედლებზე მრავლადა მოსწავლეთა მიერ გა-
კეთებული უხამსი წარწერები, მერხები და მაგიდები დაჭრილი ან
დამტვრეულია.

ანალოგიური მდგომარეობაა მესტიის რაიონის ლენჯერის საშუ-
ალო სკოლაში (დირექტორი ა. მარგიანი).

თელაველთა მოწოდების პასუხად დიდი ოქტომბრის რევოლუ-
ციის მე-40 წლისათვის სასკოლო მუშაობის ახალი აღმავლობით აღ-
ნიშვნის მიზნით ზუგდიდისა და მესტიის რაიონის კოლმეურნეობე-
ბის, საბჭოთა მეურნეობების, სამეურნეო ორგანიზაციებისა და
განათლების მუშაյები აქტიურად ჩაეხენ სოციალისტურ შეჯიბრე-
ბაში და იკისრეს სათანადო ვალდებულებები.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

ზუგდიდისა და მესტიის რაიონების განათლების განყოფილება-
თა გამგეებმა (ა. ჭითანავა და ნ. აფრიდონიძე):

ა) საჭირო კონტროლი დააწესონ საყოველთაო-სავალდებულო
სწავლების კანონის განუხერელად გატარებაზე. უზრუნველყონ ახა-
ლი სასწავლო წლიდან სასკოლო ასაკის ყველა ბავშვის სწავლებაში
ჩაბმა და არ დაუშვან სკოლიდან მოსწავლეთა უმიზეზოდ გასვლის
შემთხვევები;

ბ) გააძლიერონ სკოლებისადმი ხელმძღვანელობა და კონტრო-
ლი. სკოლებისა და მასწავლებელთა მუშაობის შესწავლის შედეგე-
ბი განიხილონ სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე და გა-
ნახორციელონ ქმედითი ღონისძიებანი სკოლებში სასწავლო-აღმ-
ზრდელობითი მუშაობის აჩვებითად გასაუმჯობესებლად;

გ) ყველა ზომა მიიღონ თელაველთა მოწოდების საპასუხოდ
ახალი სასწავლო წლის სანიმუშო მომზადებისათვის, დარაზმონ
განათლების ყველა მუშაյი, რათა უზრუნველყოფილ იქნას დიდი
ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-40 წლისთავთან და-
კავშირებით სკოლებისა და საბავშვო დაწესებულებებისადმი დახმა-
რების შესახებ რაიონის პარტიული, საბჭოთა, პროფკავშირული,
კომერციული და სამეურნეო ორგანიზაციების მიერ ნაკისრი ვალ-
დებულებების შესრულება;

ღ) მკაცრი სასჯელი დაადონ ამ ბრძანებაში აღნიშნულ სუსტად მომუშავე მასწავლებლებს და სკოლის ხელმძღვანელებს, მომართვის სასწავლო წლის პირველ მეოთხედში შეამოწმონ მათი საქართველოს და თუ ისინი არსებითად არ გააუმჯობესებენ მუშაობას ესამართულებული წესის დაცვით დააყენონ საკითხი სამუშაოდან მათი განთავისუფლების შესახებ;

ე) ჩამოართვან რუსული ენის საათები ამ ბრძანებაში აღნიშნულ დაწყებითი კლასების იმ მასწავლებლებს, რომლებსაც თავისი მომზადებით არ შეუძლიათ ასწავლონ რუსული ენა, და ეს გაკვეთილები გადასცენ რუსული ენის სათანადოდ მცოდნე მასწავლებლებს.

2. სკოლის დირექტორებმა:

ა) სისტემატურად მოისმინონ გაკვეთილები და მიაღწიონ მასწავლებელთა პედაგოგიური დახელოვნების სრულყოფას, სწავლების მაღალ დონეზე დაყენებას;

ბ) უმოკლეს ვადაში მოიყვანონ სრულ წესრიგზე ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის კაბინეტ-ლაბორატორიები, შეავსონ ისინი პირველი რიგის საჭიროების მოწყობილობით და უზრუნველყონ სწავლებისათვის მათი ნაყოფიერად გამოყენება;

გ) ყოველდღიური დახმარება აღმოუჩინონ აკადემიურად ჩამორჩენილ და მეორეწლიან მოსწავლეებს, უზრუნველყონ მათი მომზადების დონის ამაღლება;

დ) სანიმუშოდ მოაწყონ და მაქსიმალურად გამოიყენონ სწავლებაში სკოლის სასწავლო-საცდელი ნაკვეთი;

ე) ფართოდ გაშალონ მუშაობა მახარაძელთა მოწოდების განსახორციელებლად, სანიმუშოდ მოუარონ სასკოლო შენობას, დგამავეჭს, სასწავლო ინვენტარს, თავიდან აიცილონ მათი ყოველწლიური რემონტი და სახელმწიფო სახსრების ეს დანაზოგი მოახმარონ სკოლის მატერიალური ბაზის შემდგომ განმტკიცებას.

3. ახალი სასწავლო წლიდან, როგორც არასპეციალისტებს, ჩამორთვათ ფიზიკის საათები ა. ოყუფავის (ზუგდიდის რაიონი, რუხის საშუალო სკოლა), ს. ჰერალდის (მესტიის რაიონი, ხაიშის საშუალო სკოლა), ს. ივერიანის (მესტიის რაიონი, ბეჩის საშუალო სკოლა), ასტრონომიის საათები გ. ყუფუნიას (ზუგდიდის რაიონის ახალსოფლის საშუალო სკოლა), რუსული ენის საათები პ. როგავის (ზუგდიდის რაიონი, ახალსოფლის საშუალო სკოლა), ელექტროტექნიკის საათები ლ. ნავრიანის (მესტიის საშუალო სკოლა), სოფ-

ლის მეურნეობის პრაქტიკუმის საათები ზ. კვარაცხელიას (მესტრის
რაიონის ჭუბერის სკოლა).

4. ზუგდიდის რაიონის ახალსოფლის საშუალო სკოლის მოწევებულების
ტორი ა. გელანტია სკოლის შენობისა და დგამ-ავეჯის მოვალეობის
რონობის საქმისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებისათვის
განთავისუფლდეს დირექტორის თანამდებობიდან.

5. ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს
ა. ჭითანავას მიეთითოს, რათა მან არსებითად გააუმჯობესოს და გა-
აძლიეროს ხელმძღვანელობა და კონტროლი რაიონის სკოლებისადმი.

6. აღნიშნული ბრძანება გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათ-
ლებაში“.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის 1957 წლის 17 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა ჲ 678

საჩართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 27 მაისი

საქართველოს სს რესპუბლიკის სკოლებში პოლიტექნიკური
სწავლების მდგომარეობის შესახებ

აღნიშნავ, რომ სკოლის პოლიტექნიზაციის შესახებ სკპ XX
ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელების საქმეში ერთგვა-
რი მიღწევებია მოპოვებული. 2149 შვიდწლიანი და საშუალო სკო-
ლიდან 1065 სკოლაში მოწყო 1359 სახელოსნო, მათგან 390 საზე-
ინკლო, 573 სადურგლო და 396 კომბინირებული. 946 საშუალო
სკოლიდან მანქანათმცოდნეობის კაბინეტი აქვს 229, ხოლო ელექ-
ტროტექნიკისა—138 სკოლას.

წარმოებისათვის გამოუყენებელი და პოლიტექნიკური სწავ-
ლებისათვის ვარგისი მანქანა-იარაღების სკოლებზე უსასყიდლოდ
გადაცემის შესახებ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1955 წლის
16 მაისის განკარგულების პრაქტიკულად განხორციელების შედე-
გად, ფართოდ დაინერგა წარმოება-დაწესებულებების შეფობა და
დახმარება სკოლებზე. შეფორგანიზაციებმა მოუწყვეს სკოლებს
144 საზეინკლო, 159 სადურგლო, 89 მანქანათმცოდნეობისა და 44
ელექტროტექნიკის კაბინეტი. მათ უსასყიდლოდ გადასცეს სკო-
ლებს 394 ჩარხი, 451 სადურგლო და 242 საზეინკლო დაზგა, 1975
გირაგი, 273 ავტომანქანა, 229 ტრაქტორი, 233 ელექტრომოტორი,
153 გუთანი, 139 კულტივატორი, 39 ტრიერი, 17 სეპარატორი და
3 მილიონ მანეთამდე ლირებულების ხელსაწყო-იარაღები.

თბილისის მაუდ-კავკალის ქარხანამ თბილისის 22-ე საშუალო
სკოლას აუგო სახელოსნოსათვის ახალი შენობა და უზრუნველყო
იგი ხელსაწყო-იარაღებით. ლაგოდების რაიონის „პრავდას“ სახე-

ლობის კოლმეურნეობამ ყარსუბნის საშუალო სკოლას თავისი სახელით აუშენა ოროთახიანი შენობა სახელოსნოსათვის აცხადის რაოდის ხალიჩების საქსოვგა ფაბრიკამ, ცეკვაშირის ხაჭაპურის ნებლო-სარემონტო კანტორამ და ავტობაზამ ცხაკის მუშავებული სკოლას აუშენეს 216 კვ. მეტრი ფართობის აგურის კაპიტალური შენობა. მშობელთა კომიტეტის ინიციატივით ამავე რაიონის ნისირის საშუალო სკოლისათვის აშენდა 75 კვ. მეტრი ფართობის ხის შენობა.

სკოლებშე დახმარების საქმეში გამოიჩინიან ქ. რუსთავის მეტალურგიული ქარხანა (დირექტორი ნ. გომელაშვილი), ქ. ქუთაისის სავტომობილო ქარხანა (დირექტორი შ. კიკნაძე), საბჭოთა მეურნეობების სამინისტრო (მინისტრი გ. ა. ალავიძე), აღგილობრივი მრეწველობის სამინისტრო (მინისტრი მ. თ. ჩხეიძე), ხორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტრო (მინისტრი გ. ს. ჯომარჯიძე), წყალთა მეურნეობის სამინისტრო (მინისტრი გ. ქობულია), ქ. ტყვარჩელის „შახტმშენებლობის“ სამმართველო (უფროსი მ. ბოლომტოვსკი), ქ. ბათუმის ნავთობგადამმუშავებელი ქარხანა (დირექტორი ზ. ტირიაშვილი), სტალინირის მტს-ი (დირექტორი გ. გახელიძე), ჭიათურის ლენინის სახელობის მაღაროთა სამმართველო (დირექტორი შ. პაქსაშვილი), თელავის აღგილობრივი მრეწველობის კომბინატი (დირექტორი ი. ყარაულაშვილი), ზესტაფონის ფეროშენაღნობის ქარხანა (დირექტორი ლ. მაღლაკელიძე), ანასულის ჩაის სამეცნიერო-საკვლევი და ჩაის მრეწველობის ტექნოლოგიური ინსტიტუტები (დირექტორები ი. გამყრელიძე და ნ. ტყეშელაშვილი) და სხვ.

სპეციალური სახსრებით შეიძინეს სკოლებმა 117 ჩარხი, 429 სადურგლო და 155 სახეინკლო დაზგა, 112 ელექტრომოტორი და მილიონ ნახევარზე მეტი მანეთის ხელსაწყო-გარალები.

რესპუბლიკის 4168 დაწყებითი, შეიდინეს სკოლებმა 117 ჩარხი, 429 სადურგლო და 155 სახეინკლო დაზგა, 112 ელექტრომოტორი და მილიონ ნახევარზე მეტი მანეთის ხელსაწყო-გარალები.

სახეინკლო და სადურგლო სახელოსნოების, მანქანათმცოდნეობისა და ელექტროტექნიკის კაბინეტების, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთის კეთილმოწყობისა და ახლად შემოლეპტული საგნების სწავლების კარგი ორგანიზაციის მხრივ მოწინავე სკოლების გამოცდილება ფართოდ ინერგება რესპუბლიკის სკოლებში.

ქ. თბილისის 77-ე საშუალო სკოლის (დირექტორი გ. ჭავჭავაძე) სახეინკლო, სადურგლო სახელოსნოები და მანქანათმცოდნებრივი კაბინეტი უზრუნველყოფს პრაქტიკულ მეცადინეობებს უწყვეტისადმი ტიუმებში ჩასატარებელ პროგრამით გათვალისწინებულ შუალობას. სახელოსნოები და კაბინეტები აღჭურვილია ლითონისა და ხეზე მუშაობისათვის საჭირო დაზებით, ჩარჩებით, ხელსაწყო-იარაღებით, სხვადასხვა მანქანების ნაწილებით, პლაკატებით და საჭირო მასალით. სახელოსნოებსა და კაბინეტებში დაცულია უსაფრთხოებისა და სანიტარულ-ჰიგიენური წესები. ქ. ქუთაისის 1-ლ საშუალო სკოლაში (დირექტორი გ. საკანდელიძე) სახელოსნოებისა და კაბინეტებისათვის გამოყოფილია საკმაო ფართობის ოთახები. მიმდინარე სასწავლო წლისათვის სახელოსნოები შეიცვლ 180.000 მანეთის ხელსაწყო-იარაღებით, რაც სავსებით უზრუნველყოფს პროგრამით გათვალისწინებული პრაქტიკული მეცადინეობის შესრულებას. მოსწავლეები კარგად არიან დაუფლებული ხელის იარაღების გამოყენებასა და მათ მომზადებას მუშაობისათვის, იციან ჩარჩებსა და დაზებზე მუშაობის წესები, მზადებენ ზოგიერთი სახის ხისა და ლითონის მარტივ ხელსაწყო-იარაღებს, რომლებსაც იყენებენ პრაქტიკული მუშაობისათვის სასწავლო სახელოსნოებსა და ლაბორატორიებში. ქ. რუსთავის მე-10 საშუალო სკოლაში დირექტორის შ. ბრავაძის მოქნილი მუშაობით, საშეფო ორგანიზაციისა (ა/ ქ. მეტალურგიული ქარხანა) და მშობელთა კომიტეტის აქტიური დახმარებით შექმნილია მტკიცე სასწავლო-მატერიალური გაზა პოლიტექნიკური სწავლებისათვის. ამ სკოლის სახელოსნოებში მოსწავლეები განსაკუთრებული დაინტერესებით მუშაობენ და ეუფლებიან პრაქტიკული მეცადინეობის პროგრამულ საკითხებს. კარგი მატერიალური ბაზა აქვს სიღნალის რაიონის საშუალო სკოლას (დირექტორი ი. ჭაბაშვილი). ამ სკოლის მასწავლებლის დ. გალუსტოვის ინიციატივით და ხელმძღვანელობით მოწყობილია კარგი საზეინჯლო სახელოსნო და მანქანათმცოდნეობის კაბინეტი. სახელოსნოში მოთავსებულია ოთხი მაგიდა 25 სამუშაო ადგილით, მოსწავლებელი დ. გალუსტოვი სისტემატურად ემზადება გაცვეთილებისათვის, საინტერესოდ და გასაგებად გადასცემს ახალ მისალას. მოსწავლეებს შეთვისებული აქვთ პროგრამული საკითხები. ხაშურის I-ლი საშუალო სკოლის (დირექტორი თ. ცინცაბაძე) სახელოსნო აღჭურვილია საჭირო ხელსაწყო-იარაღებით. მოსწავლებლის

(ვ. ხარაბაძე) ხელმძღვანელობით მოსწავლეთა მიერ სახელოსნოში
დამზადებულია ხისა და ლითონის ნაკეთობანი, რომლებსაც ზეპირ
ბენ სკოლაში თვალსაჩინო სწავლებისათვის.

სასწავლო სახელოსნოებში კარგად ატარებს პრაქტიკულ მეცა-
დინობას ქობულეთის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელი მ. სი-
ლოროპულო. მან პრაქტიკული მეცადინეობის გაკვეთილზე (თემა—
თუნექის დამუშავება) მარტივად გააცნო მოსწავლეებს ფურცლო-
ვანი ლითონის მიღების წესი და მოთუთიებული თუნექის გამოყე-
ნება; გასაგებად განუმარტა მოსწავლეებს თუნექის ამოკრის, გადა-
ღუნვისა და ნაჭრების გადამის ხერხები. სახელოსნოში პრაქტიკუ-
ლი მეცადინეობის მოწინავე მასწავლებლებია აგრეთვე პ. ლიტვი-
ნენკი (ტყვარჩელის მე-3 საშუალო სკოლა), ჩ. კარაპეტოვი (მცხე-
თის რაიონის მუხრანის საშუალო სკოლა), ვ. ლამბაშიძე (ქუთაისის
რაიონის ქვიტირის საშუალო სკოლა) და სხვ.

მოხერხებულად იყენებს არსებულ შესაძლებლობას მასწავლე-
ბელი გ. რობიტაშვილი წითელწყაროს რაიონის ზემო მაჩხაანის სა-
შუალო სკოლაში. მან მანქანათმცოდნეობის პრაქტიკულზე თემის—
„ძრავის კვების სისტემის“ გაცნობისას კარგად გამოიყენა კარბუ-
რატორიანი ძრავი, კვების სისტემის შემადგენელი ნაწილები და
კვების სისტემის შესაბამისი პლაკატები. კარბურატორის საფუ-
ძლიანად გაცნობის მიზნით მოსწავლეებს ფიზიკიდან მოაგონა სი-
თხეებსა და გაზებზე წნევის გავლენა, რის შედეგადაც მოსწავლე-
თათვის გასაგები გახდა კარბურატორის მუშაობის პრინციპი.

მასწავლებელთა ერთი ნაწილი კარგად იყენებს ფიზიკის ლაბო-
რატორიის ელექტროტექნიკის პრაქტიკულის ჩასატარებლად. ქობუ-
ლეთის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელმა ი. მოისეენკომ მოს-
წავლეებს გააცნო აღმრიცხველის სქემა და გარჩია ინდუქტიური
ელექტროენერგიის აღმრიცხველის მუშაობის პრინციპი და დანიშ-
ნულება; კლასი გაუფეხად გაყო და თვითეულ გაგუფს მისცა აკუ-
მულატორის ბატარეა, ამპერმეტრი, ვოლტმეტრი, რეოსტატი, ჩამ-
კეტი, ელნათურა და ჭამმზომი. მუშაობის პროცესში გამოიჩინა,
რომ მოსწავლეები დაუფლებული არიან ამ ხელსაწყოებზე მუშაო-
ბას. სავაე ნაკოფიერად მუშაობენ ქ. ბათუმის 1-ლი, ქობულეთის
1-ლი საშუალო სკოლების მასწავლებლები მ. ჩიხლაძე და მ. ბურ-
ჭულაძე, მახარაძის რაიონის ლიხაურის საშუალო სკოლის მასწავ-
ლებელი გ. თაყაიშვილი და სხვ.

დამაქაუოფილებლად ისწავლება სოფლის მეურნეობის პრაქტიკული ხაშურის რაიონის ალის სამუალო სკოლაში. მასწავლებელი ნ. მარტინენჯო მთელი შესაძლებლობით იყენებს სწავლების მუშაობის ცესში სკოლის სასწავლო-საცდელ ნაკვეთს, ადგილობრივ ჭარბობის ნებას, მეცხოველეობის ფერმასა და მანქანა-ტრაქტორთა საღაზურს. ამ სკოლის მოსწავლეები პრაქტიკულად არიან დაუფლებული ნიადაგის განვითერების წესებს, ხეხილისა და ვაზის გასხვლის მეთოდებს, ცხოველთა საკვების დაზადებას, მეწველი ძროხის მოვლას და ამასთან ერთად წველადობის გაზრდის სხვა ღონისძიებებს.

რესპუბლიკის ბევრ სკოლაში კარგადაა მოწყობილი სასწავლო-საცდელი ნაკვეთები. მოსწავლეები აქ დებულობენ პრაქტიკული მუშაობის ჩვევებს პროგრამული მასალის თეორიულ კურსთან დაკავშირებით, დიდი ინტერესით აყენებენ სხვადასხვაგვარ ცდებს, რომლებიდანაც მიღებული ლირსშესანიშნავი შედეგები ინერგება ადგილობრივ კოლმეურნეობებში.

თელავის რაიონის ვანთის სამუალო სკოლის მასწავლებელმა დ. კბილაშვილმა სანიმუშოდ მოაწყო სასწავლო-საცდელი ნაკვეთი. ნაკვეთზე მოაწყო სათბური, ზოოლოგიური კუთხე, ხეხილის ბალი, ვენახი, ყვავილნარი. ნაკვეთის ერთ ნაწილზე დაყენებულია ცდები მარცვლვან მცენარეთა უხვმოსავლიანობის პირობების დადგენის შესახებ.

ტყიბულის რაიონის გელათის შვიდწლიანი სკოლის (მასწავლებელი ა. ელიაშვილი) სასწავლო-საცდელ ნაკვეთზე გაშენებულია თითქმის ყველა ძირითადი კულტურა; მოწყობილია კვალსათბური და ზოოლოგიური კუთხე, სადაც მოსწავლეები აწარმოებენ ცდადაკვირვებას მემცენარეობასა და მეცხოველეობაში. მოსწავლეებმა დააყენეს ცდები ხორბლეულის 20-დე სხვადასხვა ჯიშზე და 3—4 წლის დაკვირვების შედეგად შეარჩიეს ხორბლის 2 ჯიში, რომელიც კარგ შედეგს იძლევა ადგილობრივ პირობებში. სკოლის ეს გამოცდილება დაინტერგა ადგილობრივი კოლმეურნეობის პრაქტიკაში. სკოლამ სასწავლო-საცდელ ნაკვეთზე დაკვირვების შედეგად დაადგინა, რომ გამეჩერებული ჩაის ნათესების შევსება უმჯობესია არა გამოთესვით, არამედ ჩაის ჩითოლების გამორჩევის გზით, რითაც ერთი წლით ჩაარდება მოსავლის მიღება.

კარგადაა მოწყობილი სასწავლო-საცდელი ნაკვეთები და სათანადოდ იყენებენ მათ სწავლების პროცესში ქ. თბილისის 78-ე, 71-ე,

102-ე, ქ. ქუთაისის მე-2, ქუთაისის რაიონის ბარდუბნის, გაღმი
რაიონის კოლხიდის, წყალტუბოს რაიონის მუხრანის საშუალო, სამ-
ტრედის რაიონის ეჭრისა და ცხაკაის რაიონის კოტიანეთის საფრანგეთის
წლიანი სკოლები.

მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის პირველდაწყებითი ჩვევებით
შეიარაღებას დაწყებით კლასებში ეყრება საფუძველი. ქ. თბილისის
54-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი თ. მახარაძე სრულყოფილად
ატარებს ხელგარჯოლობის გაკვეთილებს. მასწავლებელი მახარაძე
ხშირად ატარებს ღია გაკვეთილებს, საღაც რაიონის სკოლების მას-
წავლებელთა უმრავლესობა ესწრება. ქობულეთის 1-ლი საშუალო
სკოლის III კლასის მასწავლებელმა ქ. გუგაბიძემ ვაკვითილის თე-
მა—„სათესლე პარკის „შეკერვა“ კარგად დაუკავშირა წინა გაეკუ-
თილზე შესრულებულ სამუშაოს. მან ბავშვებს უჩვენა ბამბის ქსო-
ვილიდან დამზადებული პარკი და დაურიგა მოსწავლეებს საჭირო
მასალა. მოსწავლეებმა დიდი მონდომებით შეასრულეს მასწავლებ-
ლის დავალება. ქ. თბილისის 29-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი
ე. ნაცვლიშვილი მოხერხებულად უკავშირებს ხელგარჯოლობის გა-
კვეთილებს სხვა საგნების სწავლებას.

კარგად არის ორგანიზებული საწარმოო სწავლება თბილისის
მე-4-, 57-ე (დირექტორები ა. ქურიძე და ვ. ჯიქია), სტალინირის-
მე-2 (დირექტორი ნ. ოსტავი) და ქუთაისის მე-14 (დირექტორი
თ. კოკოჩაშვილი) სკოლების VIII კლასებში. მოსწავლეები წარმა-
ტებით ეუფლებიან წარმოებაში სხვადასხვა სპეციალობებსა და
კვალიფიკაციას.

მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პოლიტექნიკური სწავლების-
განხორციელების საქმეში ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალურ სად-
გურს (დირექტორი გ. ეპიტაშვილი) და ნორჩ ნატურალისტთა რეს-
პუბლიკურ სადგურს (დირექტორი შ. მანგიაშვილი).

უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში საკავშირო სასოფლო-სა-
მეურნეო გამოფენაზე მონაწილეობა მიღო 793-მა სკოლამ, სკო-
ლის გარეშე საბავშვო დაწესებულებამ. ნორჩმა ტექნიკოსმა და
ნორჩმა ნატურალისტმა, რომელნიც დაჭილდოებულ იქნენ მედლე-
ბითა და სიგელებით.

მოსწავლე ახალგაზრდობა ფართო მონაწილეობას ღებულობს-
საზოგადოებრივ-საგანმანათლებლო შრომაში. 1956 წელს მოსწავ-
ლებმა კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში გამოიმუ-
შავეს 2 მილიონამდე შრომადლე.

ამასთან ერთად პოლიტექნიკური სწავლების განხორციელებებს
საქმეში აღგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

რესპუბლიკის სოფლის სკოლების უმრავლესობაში სრული მოწყობილი სახელოსნოები, მანქანათმცოდნეობისა და უსამართლოების რეგისტრის კაბინეტები. ამეტის, კაჭრეთის, ყაზბეგისა და ბოგდა-ნოვკის რაიონების არც ერთ სკოლას არა აქვს სახელოსნო, ხოლო აბაშის, მარნეულის, ონის, ჭიათურის, ჩოხატაურის, და ჩხორო-წყუს რაიონების სკოლებში სახელოსნოების მხოლოდ ჩანასახები არსებობს.

სასწავლო-საცდელი ნაკვეთით არ არის უზრუნველყოფილი 487 დაწყებითი, 16 შეიღწლიანი და 41 საშუალო სკოლა. ნაკვეთი არა აქვს ქარელის რაიონის — 37, ბოლნისის — 30, ახალქალაქის — 18, საჩხერის — 16 და მარნეულის — 16 სკოლას.

არადამაქმაყოფილებელ მდგომარეობაშია ახალი საგნების მას-წავლებელთა კადრებით სკოლების უზრუნველყოფის საქმე. რეს-პუბლიკის შეიღწლიან და საშუალო სკოლებში მანქანათმცოდნეო-ბის 473 ინიციერ-ტექნიკოსი და სოფლის მეურნეობის პრაქტიკუმს 168 იგრონომი და იგროტექნიკოსი ასწავლის. მათ არა აქვთ პედა-გოგიური მეშვიობის გამოცდილება. მეორე მხრივ სკოლების დიდ უმრავლესობაში ამ საგნებს ასწავლიან მონათესავე საგნების მა-სწავლებლები, რომლებსაც არა აქვთ სათანადო სპეციალური გა-ნათლება.

მასწავლებელთა ერთი ნაწილი არ იმაღლებს კვალიფიკაციას, თავს ჰერ ართმევს დაკისრებულ მოვალეობას, არ შეაქვს სიახლე სწავ-ლებაში. დაბალხარისხოვან გაკვეთილებს ატარებს და სათანადოდ ვერ ამზადებს ახალგაზრდობას ცხოვრებისათვის.

ახალქალაქის რაიონის კართიგამის შეიღწლიანი სკოლის დი-რექტორმა ს. გინოიანმა (ისტორიის სპეციალისტი) განათლების განყოფილების შეუთანხმებლად აიღო პრაქტიკული მეცადინეობის გაკვეთილები V კლასებში. იგი არ იცნობს ამ საგნის პროგრამას და წარმოდგენა არა აქვს მისი სწავლების ხერხებსა და საშუალე-ბებზე. ამიტომ იყო, რომ პრაქტიკული მეცადინეობის გაკვეთილებ-ზე გინოიანი ისტორიას ასწავლიდა. განათლების განყოფილებამ ჩამოართვა მას პრაქტიკული მეცადინეობის გაკვეთილები და და-იდო სათანადო სასჯელი. ხაშურის რაიონის ტეზრის შეიღწლიანი სკოლის მასწავლებელი გ. ბაღათერია თვითონ არ არის დაუფლე-ბული სახელოსნოში პრაქტიკულ მუშაობას. / მასწავლებელი ვერ

უსწორებს მოსწავლეებს პრაქტიკული მეცადინეობის დროს დაშვებულ შეცდომებს, ვერ აგებს ნახაზებს, არ ეხერხება ხელსაწყლების გამოყენება; მოსწავლეები დაუფლებული არ არიან პროგრამულ მუსიკურულ სალას.

ზეპირსიტყვიერად ატარებს სოფლის მეურნეობის პრაქტიკულს დილომის საშუალო სკოლის მასწავლებელი ნ. ფარცვანია. მან ვერ მოახერხა სკოლაში ზოოლოგიური კუთხის მოწყობა და არც ახლომახლო არსებულ ფერმებს იყენებს ამ საგნის სწავლების სათანადო სიმაღლეზე დასაყენებლად.

როგორ სკოლების დაწყებით კლასებში ცუდად წარმოებს ხელგარებილობის გაკვეთილებზე მუშაობის ელემენტალური ჩვევების დაწერვა. მასწავლებლები მოუმზადებელი შედიან გაკვეთილებზე, საქმაო რაოდენობით არა აქვთ სამუშაო მასალა, რის გამოც მოსწავლეთა ერთი ნაწილი დაუტვირთავია და ხელს უშლის გაკვეთილის მსვლელობას. სკოლის ხელმძღვანელები და ამ საგნის მასწავლებლები ვერ ახერხებენ ხელგარებილობის გაკვეთილებზე მოსწავლეთა მომარაგებას ისეთი საგნებითაც კი, როგორიც არის ქსოვილების ნაკრები, ძაფი, მაკრატელი, ნემსი (ბათუმის რაიონის კაპრეშუმის, ზედა განთიადის, ზედა ერგეს, ქობულეთის რაიონის წყავროკის, ზუგდიდის რაიონის ბალმარანის, მიგორის და ერგეტის სკოლები).

სკოლის ზოგიერთი მუშაკი ჭერ კიდევ ფიქრობს, რომ პოლიტექნიკური სწავლების განხორციელება მხოლოდ სახელოსნოს მოწყობით, პრაქტიკული მეცადინეობისა და პრაქტიკუმის ჩატარების ორგანიზაციით შეიძლება. მათ ავიწყდებათ, რომ პოლიტექნიკური სწავლების მაღალ დონეზე დაყენება შეუძლებელია მეცნიერებათა საფუძვლების — ფიზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიისა და სხვა საგნების სწავლების პრაქტიკასათან მჭიდროდ დაკავშირების და მოსწავლებში პრაქტიკული ჩვევებისა და უნარის გამომუშავების გარეშე. მით აისსნება ის გარემოება, რომ ფიზიკის კაბინეტ-ლაბორატორიები აქვს მხოლოდ 352 შვიდწლიანსა და 770 საშუალო სკოლას, ქიმიის — 134 შვიდწლიანსა და 580 საშუალო სკოლას, ბიოლოგიის — 275 შვიდწლიანსა და 387 საშუალო სკოლას. კაბინეტ-ლაბორატორიების მოწყობა-შევსების საქმეში განსაკუთრებით ჩამორჩებიან: აბაშის, ახმეტის, ონის, გორის, კასპის, მარნეულის, ცაგერისა და ხობის რაიონების სკოლები.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აქარის ასარ განათლების მინისტრის
სამხრეთ ისეთის ა/ო, რაიონების, ქალაქების განათლების უფლებული
ფილებათა გამცემის:

ა) კოლეგიისა და სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე
მოისმინონ სკოლებში პოლიტექნიკური სწავლების მდგრადი მიზანის
საკითხი და დასახონ ქმედითი ორნისძიებანი მისი შემდგომი გაუმ-
ჯობესების უზრუნველყოფად;

ბ) მიმდინარე წლის 25 ივნისამდე ჩატარონ სკოლების დირექ-
ტორების თათბირები, რომლებზედაც განიხილონ საკითხი სასწავ-
ლო წლის მანძილზე პოლიტექნიკური სწავლების საქმეში ჩატარე-
ბული მუშაობისა და გამოვლინებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრის
ლონისძიებათა შესახებ;

გ) ფართოდ განუმარტონ მშრომელებს ოელაველთა მოწოდება,
დაგეგმონ პოლიტექნიკური სწავლების გაუმჯობესებისათვის აუ-
კილებელი სამუშაოები და უზრუნველყონ ამ გეგმის შესრულება-
ში მშრომელთა აქტიური მონაწილეობა;

დ) ყოველგვარი დახმარება აღმოჩენის პოლიტექნიკური საგ-
ნების მასწავლებლებს მათი პედაგოგიურ-მეთოდური დახელოვნე-
ბის საქმეში და უზრუნველყონ მოწინავე გამოცდილების ფართო
განზოგადება;

ე) ახალი, 1957/58 სასწავლო წლის დაწყებამდე უზრუნველყონ
ყველა სკოლის დამაყოფილება სასწავლო-საცდელი ნაკვეთით (ქა-
რელის, ბოლნისის, ახალქალაქის, საჩხერისა და მარნეულის რაიო-
ნები).

2. სკოლების დირექტორებმა:

ა) მტკიცე კავშირი დაამყარონ კოლმეურნეობებთან, საბჭოთა
მეურნეობებთან, მტს-ებთან და სხვა საწარმო-დაწესებულებებთან;
მოწყონ მათოვის მხატვერული საღამოები, შეხვედრები მოწინავე
მუშებთან, სპეციალისტებთან და ნოვატორებთან, დაეხმარონ სე-
ზონური სამუშაოების შესრულებაში და მოამზადონ ნიადაგი პო-
ლიტექნიკური სწავლებისათვის მატერიალური ბაზის განსამტკი-
ცებლად მათ მიერ კონკრეტულ ვალდებულებათა აღებისა და მათი
მაღალხარისხოვნად შესრულებისათვის;

ბ) უზრუნველყონ სასწავლო სახელოსნოებისა და კაბინეტ-ლა-
ბორატორიების შევსება, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთების კეთილ-
მოწყობა და სწავლების პროცესში მათი ეფექტური გამოყენება;

გ) სისტემატურად დაესწრონ პოლიტექნიკური სავნების მასწავლებლებს გაცემილებზე, გააძლიერონ დახმარება ნაკლები შედეგობის გაგიური გამოცდილების მქონე მასწავლებლებისადმი, იურიული მათი კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის, მოწინავე გამოცდილების განზოგადების მიზნით ფართოდ გამოიყენონ ლია გაცემილების ჩატარების პრაქტიკა;

დ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სახელოსნოებსა და კაბინეტ-ლაბორატორიებში ხელსაწყო-იარაღებისა და მანქანების ზაფხულის პერიოდისათვის სრულ წესრიგში მოყვანას (მშრალ ადგილზე შენახვა, გასუფთავება, დაზეთვა და სხვ.) და მორიგეობას სასწავლო-საცდელი ნაცემობების მოვლა-დაცვის უზრუნველსაყოფად.

3. ჰედაგოგიურ მეცნიერებათა ინსტიტუტმა სისტემატურად შეისწავლოს სკოლებში პოლიტექნიკური სწავლების მდგომარეობა და წარმოუდგინოს განათლების სამინისტროს წინადადებები პოლიტექნიკური სწავლების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ.

4. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტუტუტმა სათანადო დახმარება გაუწიოს პოლიტექნიკური საგნების მასწავლებლებს და მიმღინარე წლის ბოლომდე უზრუნველყოს ამ საგნების 450 მასწავლებლის გადამზადება.

5. სახელმძღვანელოებისა და მეთოდიკის განყოფილებამ მიმდინარე წლის ბოლომდე გამოსცეს პრაქტიკული მეცადინეობის სახელმძღვანელო V — VII კლასებისათვის და პირველი რიგის აუცილებელი საჭირო მეთოდური ლიტერატურა.

6. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებამ ზუსტად აღრიცხოს თელავის რაიონის მშრომელთა მოწოდების პასუხად რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების მშრომელთა მიერ ნაკისრი ვალდებულებანი, სისტემატურად შეამოწმოს მათი შესრულების მდგომარეობა და საჭირო შემთხვევაში სათანადო დახმარება აღმოუჩინოს ორგანიზაციებს ამ ვალდებულებათა მაღალხარისხოვნად შესრულების საქმეში.

7. გაზეთ „სახალხო განათლების“ და უურნალ „კომუნისტური აღზრდისათვის“ რედაქციებმა სისტემატურად გააშუქონ რესპუბლიკის სკოლებში პოლიტექნიკური სწავლების მდგომარეობა.

8. განათლების განყოფილებათა გამგეებმა მიმღინარე წლის 1 ოქტომბრისათვის წარმოუდგინონ საქართველოს სსრ განათლების

სამინისტროს I — IV კლასების ხელგარჯილობის, V — VII კლასების
პრაქტიკული მეცადინეობისა და VIII — XI კლასების პრაქტიკული
მების სამ-სამი მოწინავე მასწავლებლის წერილობითი ანგაზვიში მდგრა
თი მუშაობისა და ამ საგნების სწავლების გაუმჯობესების უზრუნველყოფა
ბათა შესახებ.

9. პედაგოგიკურ მეცნიერებათა და მასწავლებელთა დახელოვნე-
ბის ინსტიტუტებმა განათლების სამინისტროს სკოლების სამმარ-
თველოსა და სახელმძღვანელოებისა და მეთოდიკის განყოფილე-
ბასთან ერთად ორი კვირის გადაში გაუკეთონ ანალიზი წარმოდგე-
ნილ მასალას სათანადო ღონისძიებათა დასასახვად.

10. სკოლების სამმართველომ თვალყური ადევნოს ამ ბრძანე-
ბის შესრულებას და შედეგი შოასსენოს კოლეგიას მიმდინარე წლის
ოქტომბერში.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების, სამინისტროს კო-
ლეგის 1957 წლის 17 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ი ს № 694

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 29 მაისი

არაქართულ სკოლებში ქართული ენის სწავლების გაუმჯობესების
ღონისძიებათა შესახებ

აღნიშნავ, რომ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ
ჰედაგოგიურ მეცნიერებათა ინსტიტუტის უშუალო მონაწილეობით
ჩაატარა რიგი ღონისძიებანი არაქართულ სკოლებში ქართული ენის
სწავლების გასაუმჯობესებლად.

ქართული ენისა და ლიტერატურის ცალკე-ცალკე კურსი შეიცვალა ქართული ენის კურსით.

ცალკე რუსული და ცალკე სომხურ-აზერბაიჯანული სკოლები-
სათვის შედგენილ იქნა ქართული ენის პროგრამები, რომლებითაც
იმუშავებენ არაქართული სკოლები 1957/58 სასწავლო წლიდან..
ახალი პროგრამების შესაბამისად შესწორდა და გაიმართა რუსული
სკოლების III, VIII, X კლასების სახელმძღვანელოები. გამოცხად-
და კონკურსი არაქართული სკოლების ქართული ენის სახელმ-
ძღვანელოებზე და სხვ.

მიუხედავად ამისა ქართული ენის სწავლების ღონე არაქართულ
სკოლებში დაბალია და მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხი არადამა-
ყოფილებელი.

ადგილი აქვს კლასებში მოსწავლეთა ცოდნის მნიშვნელოვან
სიჭრელეს: ერთსა და იმავე კლასში არიან ქართული ენის შესწავ-
ლის ახლად დამწყებნი და კარგად მცოდნენი, დიდ სიძნელეს
ქმნის ქართული ენის სწავლების საქმეში.

ბევრი მასწავლებელი ქართულ ენას ასწავლის მოსწავლეთა
მშობლიური ენის თავისებურების გაუთვალისწინებლად, არ ეყრ-
დნობა მოსწავლეთა ცოდნას მშობლიურ ენაში. არასაქმაო ყურადღე-

ბა ექცევა მოსწავლეთა მეტყველების განვითარებას, არადამაშტაბურ ფილებლად ტარდება სალექსიკონო მუშაობა.

კლასგარეშე კითხვა ბევრ სკოლაში არადამაშტაბურ ფილებლად არ ტარდება. სასკოლო ბიბლიოთეკებში კა პრის კლასგარეშე საკითხევი მხატვრული ლიტერატურა.

სუსტია შინასასკოლო კონტროლი ქართული ენის მასწავლებელთა მუშაობისადმი. განათლების აღგილობრივი ორგანოები სუსტად ხელმძღვანელობენ არაქართულ სკოლებში ქართული ენის სწავლების საქმეს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-საკვლევმა ინსტიტუტმა (ამხ. დ. ლორთქიფანიძე):

ა) 1958 წლის ბოლომდე შეიმუშაოს და წარმოუდგინოს განათლების სამინისტროს დასამტკიცებლად არაქართული სკოლებისათვის ქართული ენის სავალდებულო ლექსიკური მინიმუმი;

ბ) მ/წლის 14 ივნისამდე დაამუშაოს მეთოდური წერილი არაქართული სკოლების ქართული ენის სახელმძღვანელოთა შედგენის პრინციპების შესახებ;

გ) 1958 წელს გამოსცეს ინსტიტუტში დამუშავებული სამეცნიერო-მეთოდური ნაშრომები არაქართულ სკოლებში ქართული ენის სწავლების საკითხებზე;

დ) 1958 წელს მოამზადოს გამოსაცემად წიგნი „ქართული ენის სწავლება არაქართულ სკოლებში“;

ე) 1957—1960 წ. წ. დაამუშაოს და გამოსცეს მეთოდიკური ნაშრომები არაქართულ სკოლებში ქართული ენის სწავლების შესახებ ცალკეული კლასების მიხედვით („ქართული ენის სწავლება რუსული, სომხური და აზერბაიჯანული სკოლების V კლასში“);

ვ) 1 დეკემბრამდე შეიმუშაოს და წარუდგინოს განათლების სამინისტროს დასამტკიცებლად არაქართულ სკოლებში ქართულ ენა-სა და ლიტერატურაში კლასგარეშე საკითხევი წიგნების სარეკომენდაციო სია ცალკე კლასების მიხედვით.

ზ) კრებულებში: „ქართული ენის სწავლების საკითხები საშუალო სკოლაში“ და „მასწავლებელთა გამაცდილებიდან“ სათანადო აღგილი დაუთმოს წერილებს არაქართულ სკოლებში ქართული ენის სწავლების საკითხებზე.

2. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სახელმწიფო კულტურული და მეთოდიების განყოფილებაშ (ამბ. დ. გავახია):

ა) 1 ივლისამდე დაამუშაოს და წარმოუდგინოს კოლექტურული სამტკიცებლად მეთოდური მითითებანი არაქართულ სკოლებში წერით მუშაობის სახეების, რაოდენობისა და შეფასების ნორმების შესახებ ქართულ ენაში;

ბ) 1958—1959 წ. წ. შეადგინოს და გამოსცეს არაქართულ სკოლებში ქართული ენის საპროგრამო მასალის ზოგიერთი თემის გაკვეთილებად დამუშავების ნიმუშები ცალკე კლასების მიხედვით.

3. სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტის გამომცემლობაშ (ამბ. გ. ნადარეიშვილი) 1958 წელს გამოსცეს რუსულ-ქართული და ქართულ-რუსული სასკოლო ლექსიკონები.

4. ეურნალ „კამუნისტური აღზრდისათვის“ და განერ „სახალხო განათლების“ რედაქციებმა პერიოდულად მოათავსონ წერილები არაქართულ სკოლებში ქართული ენის სწავლების საკითხებზე.

5. მასწავლებელთა დახმარებელთა ინსტიტუტში (ამბ. გ. ასპინძელაშვილი) მ/წლის ზაფხულიდან ყოველწლიურად მოაწყოს არაქართული სკოლების ქართული ენის მასწავლებელთა დახმარებელთა ერთოვანი კურსები.

6. აფხაზეთისა და იქარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) შეისწავლონ და ა/წლის 1 ავგისტომდე განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველოს წარუდგინონ ზესტიცნობები არაქართული სკოლების იმ კლასების რაოდენობის შესახებ, სადაც ქართულ ენაში მოსწავლეთა მომზადების დონის სხვადასხვაობის გამო აუცილებელია კლასის ორ ჯგუფად დაყოფა;

ბ) სისტემატურად შეამოწმონ არაქართულ სკოლებში ქართული ენის სწავლების მდგრადირობა და ქმედითი ზომები მიიღონ ამ საკნის სწავლების მაღალ დონეზე დასაყენებლად;

გ) განიხილონ ეს ბრძანება ყველა არაქართული სკოლის პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე.

6. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამბ. ა. კვაჭაძე) განათლების ადგილობრივი ორგანოების მიერ გადმოგზავნილი ცნობების საფუძველზე დაიანგარიშოს ამ ბრძანების მე-5 მუხლში გათვალისწინებული ლონისძიების გასატარებლად საჭირო თანხის რაო-

დენობა და 15 აგვისტომდე წარმომიდგინოს განსახილველად სათა
ნადო წინადადებანი.

7. ორაქართული სკოლების დირექტორებმა სისტემატური აღნ-
ტროლი გაუწიონ ქართული ენის მასწავლებელთა მუშაობაზე დღიურთავა
ეხმარონ მათ საგნის სწავლების გაუმჯობესების საქმეში.

8. სკოლების სამმართველომ (ამხ. გ. საყვარელიძე):

1957/58 სასწავლო წლის პირველ ნახევარში შეისწავლოს
ქართული ენის სწავლების მდგომარეობა ორაქართულ სკოლებში
და შედეგები განსახილველად წარუდგინოს კოლეგიას.

9. საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილემ ამხ.
მ. ბურჭულაძემ თვალყური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის 1957 წლის 24 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

66 d 36383 N° 695

საქართველოს სასრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 ମେଲ୍ଲିରୁ 29 ମାର୍ଚ୍ଚି

ასეს განათლების სამინისტროების, ა/ოლქის, რაიონებისა და
ქალაქების განათლების განყოფილებათა მიერ საქართველოს
სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებებისა და
განკარგულებების შესრულების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1957 წლის 15 თებერვალის № 154 ბრძანების შესაბამისად, ასსრ განათლების სამინისტროების, ა/ოლქების, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა მიერ ბრძანება-განკარგულებათა შესრულების საქმე გაუმჯობესებულია. მოწესრიგებულია ბრძანებებისა და განკარგულებების ადგილებზე დროულად დაგზავნის ორგანიზაცია. მეტი პასუხისმგებლობით დგება სტატისტიკური და კაპიტალური შენებლობის ანგარიშები.

შიუხელავად ამისა, ჯერ კიდევ ზოგიერთი განათლების განყოფა-
ლება სამინისტროს უგზავნის დაბალი ხარისხის სტატისტიკურ
ანგარიშებს (ზუგდიდის, ონის, გაგამორის, თიანეთის რაიონები),
ასევე თავის დროზე არ აღვენს სამინისტროში საბიუჯეტო მასა-
ლებს (ლაგოდეხის, ბორჯომის, ხაშურის, მებროლაურის რაიონები)...

ગુરુદાસનામાં

1. განათლების განყოფილებების გამგეებმა პერიოდულად განიხილონ განათლების საბჭოს სხდომებზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებებისა და განკარგულებების შესრულების მდგრმარეობა და დასახონ საჭირო ლონისძიებანი ამ საქმეზი არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

2. განათლების სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებები

ა) დაწესონ სისტემატური კონტროლი ქვემდებარებული განკარგულებების ბისადმი ბრძანებებისა და განკარგულებების შესრულების უზრუნველყოფილობა
ბ). საგაზაფხულო გამოცდების ჩატარებასთან დაკავშირებით მივ-

ლინებულ მუშაკებს დაავალონ ამ საკითხის აღგალებზე შემოწმება და საჭირო დახმარების აღმოჩენა;

გ) დროულად დააყენონ საკითხი განათლების განყოფილებების იმ გამგეების შესახებ, რომლებსაც ჭერ კიდევ არ გარდაუქმნიათ მუშაობა განათლების სამინისტროს 1957 წლის 15 თებერვლის № 154 ბრძანების შესაბამისად.

3. მინისტრის თანაშემწერ ამხ. დ. დუდუჩავაშ არ კვარტალში ერთხელ შერჩევით შეამოწმოს რამდენიმე რაოდში სამინისტროს ბრძანება-განკარგულებათა შესრულების მიმღინარეობა და შედეგები მოახსენოს კოლეგიას.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჯიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ი პ ა ნ ი № 696

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 29 მაისი

განათლების განყოფილებებთან არსებული სახალხო
განათლების საბჭოების მუშაობის შესახებ

შემოწმებით დადასტურდა, რომ ქალაქებისა და რაიონების გა-
ნათლების განყოფილებებთან არსებული სახალხო განათლების
საბჭოების მუშაობა ძირითადად მოწოდების სიმაღლეზეა. ქალა-
ქების — ქუთაისისა და გორის, რაიონების თელავის, გურჯაანის,
ზესტაფიონის, სამტრედიის, ლანჩჩუთის, ხობის განათლების განყო-
ფილებები საბჭოების მუშაობას აწარმოებენ წინასწარ დამტკიცე-
ბული კვარტალური სამუშაო გეგმების შესაბამისად და სხდომებს
რეგულარულად იწვევინ.

საბჭოების მიერ მიღებული ღონისძიებების გატარება დიდად
ეხმარება განათლების ორგანოებს მათ წინაშე მდგარი საკითხების
მოვკარებაში.

მიუხედავად ამისა, ზოგიერთი რაიონის განათლების განყოფილე-
ბებთან არსებული საბჭოს მუშაობა არ არის დამაკმაყოფილებელი.
ზოგან (სამხრეთ ოსეთის ა/ო, კაჭრეთის, საგარეჯოს რაიონები) საბ-
ჭოები უმოქმედობას იჩენენ: სხდომების მოწვევას შემთხვევითი
ხასიათი აქვს, განხილულ საკითხებთან დაკავშირებით მიღებული
დადგენილებები ზოგად ხასიათს ატარებს და არ ხდება მათი შეს-
რულების შემოწმება.

ვ ბ რ ძ ა ნ ი პ:

1. სკოლების სამმართველომ:

ა) უახლოეს დროში გადამუშაოს ამჟამად მოქმედი სახალხო
განათლების საბჭოების დებულება ახალი ვითარების შესაბამისად;

ბ) საგაზაფხულო გამოცდების ჩატარებასთან დაკავშირებით მიზანი ლინებაში მიმავალ სასკოლო ინსპექტორებს და ვალოს განათლების განყოფილებებისაღმი ამ საქმეში დახმარების აღმოჩენა;

გ) სისტემატურად შეისწავლოს სახალხო განათლების სამსახურის მუშაობა და დასახოს ღონისძიებანი არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად;

დ) მიაღწიოს იმას, რომ განათლების განყოფილებასთან არსებული საჭკოების სხდომები იწვეოდეს რეგულარულად და იხილებოდეს სახალხო განათლების საკვანძო საკითხები.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე:

გ 0 6 ა პ ს 0

1. ბრძანება № 570—ლოგოტიპით ჩანაცემის მუშაობის შემთხვების შედეგების შესახებ	3
2. ბრძანება № 575—საბავშვო სანლებში 1957 წლის I კვარტალში ჩატარებული შემთხვების შედეგების შესახებ	7
3. ბრძანება № 596—1957—1958 სასწავლო წლისათვის სკოლებისა და საბავშვო დაწყესბუღებების სანიმუშოდ მომზადების საქმიში თელაველთა ინიციატივის შესახებ	10
4. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგისა და განათლების მუშაობა პროფესიირის ცენტრალური კომიტეტის ერთობლივი დადგენილება საქართველოს სსრ რესპუბლიკის დაწყებით, შეიძლიანსა და საშუალო სკოლებში სასწავლო კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების, სასწავლო-საცდოლი ნაკვეთებისა და ბიბლიოთეკის მუშაობის, მათი მდგრადირეობისა და სასწავლო პროცესში გამოყენების სახითა და ათვალიერების შედეგების შესახებ	12
5. ბრძანება № 628—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლებში სპორტსტერ თანრიგოსათა მომზადების 1956 წლის გეგმის შესრულებისა და 1957 წლის გეგმის დამტკიცების შესახებ	18
6. ბრძანება № 633—ეჭრის საბავშვო საბლოში ჩატარებული შემთხვების შედეგების შესახებ	20
7. ბრძანება № 655—კოჯირის და ბეთანიის სკოლა-ინტერნატების მუშაობის შესახებ	22
8. ბრძანება № 677—ზუგდიდისა და მესტიის ოაიონების სკოლებში/სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემთხვების შედეგების შესახებ	33
9. ბრძანება № 678—საქართველოს სსრ რესპუბლიკის სკოლებში პოლიტექნიკური სწავლების მდგრადირეობის შესახებ	43
10. ბრძანება № 694—არაქართულ სკოლებში ქართული ენის სწავლების გაუმჯდებელების ღონისძიებათა შესახებ	54
11. ბრძანება № 695—ასსრ განათლების სამინისტროების, ა/ ოლქებს, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა მიერ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებებისა და განკარგულებების შესრულების შესახებ	58
12. ბრძანება № 696—განათლების განყოფილებებთან არსებული საბალოო განათლების საბჭოების მუშაობის შესახებ	60

რედაქტორი მ. ბურჟულაძე
ტექნიკა პ. გუნიავა

ზელმოწერილია დასაბეჭდად 6/VIII-57 წ., ანაწყობის ზომა 6×9,5, ქაღალდის
ზომა 60×84, სასტამბო ფორმათა რაოდენობა 4, სააღრიცხვო—2,95,
საავტორო—2,79.

ტირაჟი 5.000

შეკვეთა № 1249

* * *

საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროს გამომცემლობებისა და პოლი-
გრაფიული მრეწველობის მთავარი სამმართველოს სტამბა № 2.
თბილისი, ფურცელაძის ქ. № 5.

2 -
ଉତ୍ତରାମ୍ବଳ

18-4/308

